

Uvnitř si přečtete: Otevření tří naučných stezek • Oslavy osvobození • Nádraží v Železné Rudě se mění • Virtuální univerzita ukončila semestr • Den čarodejnic • Železnorudský smíšený sbor • Ještě jednou ochotnické divadlo • Bleší trh v Deggendorfu • Naši rybáři • Prvomájová vyjížďka motorkářů • Špičácká běžka • Harakiri gang a pravidelné rubriky

MĚSÍČNÍK MĚSTA ROČNÍK XII KVĚTEN 2012 ZDARMA www.sumavanet/zeleznaruda/zpravodaj

Město přispěje na oblíbené zelené autobusy

Zastupitelstvo města (dále ZM) schválilo podání žádosti o dotaci, respektive podporu z Operačního programu Životní prostředí pro období 2007 – 2013 na projekt „Železná Ruda – úprava vody a vodovod Alžbětín – 1. etapa“ a Smlouvu o poskytnutí služeb a poradenských činností se specializovanou společností. ZM pověřilo starostu podepsáním těchto smluv, jakož i jednáním se Státním fondem životního prostředí ČR kvůli této podpoře.

ZM schválilo rozpočet města na rok 2012 jako přebytkový, příjmy: 40 933, 84, výdaje: 38 420, 00.

ZM schválilo Nařízení Města Železná Ruda, kterým se stanovuje cena za přiložení a odstranění technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla, cena je 300,- Kč.

ZM deklarovalo, že v příští zimní sezóně 2012/2013 nebude provozovat lyžařský areál Belvédér tak jako v minulé sezóně a vyzvalo zainteresované majitele vedením jednání tak, aby tento areál byl v provozu.

ZM schválilo příspěvek města Železná Ruda na „zelené autobusy“ ve prospěch NP Šumava ve výši 50 000,- Kč a pověřilo starostu jednáním se správou NP a CHKO Šumava o reklamě Železnorudska na autobusech.

ZM schválilo příspěvek od Casina Ingo ve výši 1 928 390,- Kč.

ZM dále schválilo smlouvu o poskytnutí dotace z ROP NUTS II. Jihozápad na projekt „Cyklostezky a cyklistické trasy na území Železné Rudy“ mezi městem Železná Ruda a Regionální radou soudržnosti na zajištění činnosti mana-

žera projektu Regionální rozvojovou agenturou Plzeňského kraje, o.p.s. a Mandátní smlouvu na zajištění technického dozoru tohoto projektu se spol. Ingem Inženýrská, a.s. ZM pověřilo starostu podpisem příslušné smlouvy (administrace projektu, monitorovací zprávy, platby dokumentace).

Ohledně znaku města ZM doplnilo Obecně závaznou vyhláškou č. 2/2003 o grafickou část, která nebyla přílohou výše uvedené vyhlášky. ZM schválilo předloženou podobu vlajky dle návrhu p. Kasíka.

Veškeré podrobnosti, týkající se usnesení ze 13. zasedání našich zastupitelů, najdete na webových stránkách Městského úřadu.

Podklady z MÚ zpracovala LCK

Slavnostní znovuootevření Informačního turistického centra v Železné Rudě

V pátek 27. dubna v 8.30 bylo za přítomnosti starosty Michala Šnebergra, místostarosty Milana Kříže, tajemníka Jiřího Kvapila, pracovníků ITC Kristiny Lehečkové, Ivany Vilišové a Václava Šebelíka a zaměstnanců MÚ slavnostně znovuootevřeno Informační turistické centrum v Železné Rudě. ITC tuto slavnostní chvíli pojalo jako den otevřených dveří. Mimořádný okamžik, kterým se začala psát nová kapitola v jeho historii, se neobešel bez symbolického přípitku a malého občerstvení pro přichodící gratulanty. K účasti na něm byli srdečně zváni všichni železnorudští podnikatelé, místní obyvatelé a návštěvníci Železnorudska, kterým bude Informační turistické centrum sloužit především. Již nyní se dá říci, že ITC svým novým sídlem v přízemí budovy Městského úřadu jen získalo na prostoru a důstojnosti. Kvalitní práce jeho zkušených pracovníků v kombinaci s moderním vybavením a celkovým pojetím interiéru jistě splní veškerá očekávání a požadavky klientů.

Lucie Charlotte Kopecká

Starosta města Michal Šnebergr, Ivana Vilišová, místostarosta Milan Kříž, Václav Šebelík a tajemník Jiří Kvapil při slavnostním otevření ITC

Na Železnorudsko nejen za přírodou, ale i za poznáním!

Dnem 1.6.2012 bude pro návštěvníky Železnorudska a samozřejmě i pro místní obyvatele zahájena letní sezona a zároveň obohacena. Tímto dnem budou slavnostně otevřeny celkem tři naučné stezky:

- * **Sklářská**
- * **Historie Špičáku**
- * **Utajená obrana železné opony**

Na své si tedy přijdou zájemci a možná i badatelé o historii šumavského sklářství nebo historii obce Špičák. Návštěvou „Utajené obrany železné opony“ se poodhalí dosud ukrytá tajemství šumavských lesů a strání. Poznatky získané z informačních tabulí naučných stezek umocní dojmy a zážitky z míst, která by návštěvníkovi okolí Železné Rudy jinak zůstala třeba skryta.

Materiály k těmto stezkám je možné si vyzvednout v nově přestěhovaném a zmodernizovaném Informačním turistickém centru v budově radnice.

Klostermannovo nám.295, Železná Ruda
www.sumava.net/itcruda
e-mail: itcruda@sumava.net
tel./fax: +420 376 397 033

Program zahájení sezony dne 1. 6. 2012

- 10.00 sraz u bývalé celnice Železná Ruda-Alžbětín
- Zahraje oblíbená Šumavská kapela OBSUKA
- 10,30 slavnostní zahájení – starosta Michal Šneberger
- Přednáška odborníka na opevnění polní obrany, historii vojenství a autora naučné stezky „Utajená obrana železné opony“ Jana Lakosila
- Přednáška autorky naučné stezky „Sklářské“ historičky umění Jitky Lněničkové
- Zahraje oblíbená šumavská kapela Obšuka
- Tisková konference
- Volný program
- Občerstvení
- 13,00 předpokládané ukončení akce

Srdečně Vás Všechny zveme!
Ivana Vilišová,
Informační turistické centrum

Potěšilo nás

„Pravidelné informace ze Železné Rudy a okolí najdete v měsíčníku Železnorudský zpravodaj“ hlásá nápis na barevné ceduli společně se symboly naší obce a celé oblasti.

Reklamní tabule je umístěna ve středu města poblíž obchodního centra k Královák pod ukazateli, kudy k důležitým budovám.

Děkujeme!

-red-

Vstupní tabule naučné stezky

UTAJENÁ OBRANA ŽELEZNÉ OPONY

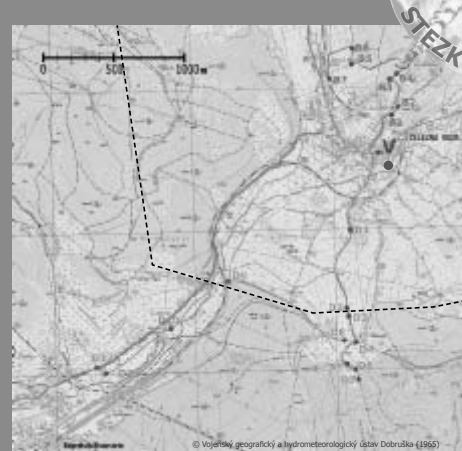
Konec druhé světové války přinesl s sebou i postupné rozdělení Evropy na dva bloky. Československo zařazené do sféry sovětského vlivu se bohužel ocitlo na samé hranici dvou zcela odlišných ideologií, mezi kterými vypukla nedlouho po porážce Německa studená válka a vyrostla nechalně proslulá železná opona. Hrozba vypuknutí třetí světové války umocňovaná navíc válečnými konflikty v Koreji a Vietnamu nutila oba bloky k horečnatému zbrojení a zastrošování jadernými zbraněmi. Na očekávané střetnutí se připravovala i Československá armáda a součástí těchto příprav byla i přísně utajená výstavba nového opevnění v systému tzv. polní obrany. V letech 1953-1990 byly v západním pohraničí vybudovány tisíce důmyslně ukrytých bunkrů, které měly pomoci zastavit nápor nepřítel, a umožnit tak následně přenesení konfliktu na území nepřítel.

Železná Ruda s jejím nejlépešším okolím měla kvůli důležitě komunikaci Zwiesel – Klatovy strategickou polohu, a proto byla její obraně věnována značná pozornost. Jen v letech 1953-1964 bylo mezi Alžbětínem a Železnou Rudou vybudováno více než 50 objektů polní obrany a bez nadsázky lze tak říci, že Železná Ruda byla nejvíce opevněným městem v západním pohraničí. Většina těchto bunkrů se dochovala dodnes v dobrém stavu a část z nich je možno si prohlédnout v rámci naučné stezky Utajená obrana železné opony. Jedná se o vůbec první naučnou stezku v ČR, která představuje návštěvníkům tyto donedávna přísně utajované pevnostní objekty!

Naučná stezka Utajená obrana železné opony má dvě samostatné poznávací trasy:

Trasa Belveder je značena červeně a seznamuje návštěvníky se základními typy poválečných bunkrů stavěných v pásmu předem budované obrany pro jednotky armády. Na trase délky přibližně 1,5 km je umístěno 8 naučných tabulí a 6 zpřístupněných, donedávna utajovaných pevnostních objektů. Okruh vede volným terénem, a je proto vhodný pouze pro pěší. Vstup do všech zpřístupněných pevnostních objektů je pouze na vlastní nebezpečí. Prohlídková trasa je ukončena v blízkosti železniční stanice Železná Ruda město.

Trasa Debrník je značena zeleně a zavádějíce do bývalého hraničního a zakázaného pásma, které bylo do roku 1989 pro běžné občany zcela nepřístupné. Kromě prohlídky několika objektů opevnění seznámí návštěvníky s podobou protitankových a protipěchotních překážek používaných v systému poválečného opevnění a také přiblíží podobu a účel zařízení a budov používaných Pohraniční stráž ke střežení hranice. Celková délka trasy je přibližně 4,5 km a je na ni umístěno 12 tabulí, dva palebné objekty, zrekonstruované obnovové překážkové systémy aj. Trasa je vhodná pro pěší i cyklisty a vede pouze po zpevněných cestách. Vstup do všech zpřístupněných objektů je pouze na vlastní nebezpečí. Prohlídková trasa je ukončena u bývalého hraničního přechodu hraničního přechodu Železná Ruda / Bayerns Eisenstein v Alžbětíně.

VYSVĚTLIVKY / ERLÄUTERUNGEN:

- Místo, kde se nacházíte / Stelle, wo Sie sich befinden
- Trasa Belveder / Strecke Belveder
- Trasa Debrník / Strecke Debrník
- Informační místo NS Utajená obrana železné opony / Informationsstelle des NS (Utajená obrana železné opony)
- Administrativní desí čarobud / Grenze, Verwaltung des Grenzbezirgs
- Východní bod naučné stezky Utajená obrana železné opony / Ausgangspunkt des NS (Utajená obrana železné opony)
- Signální pásma / Grenzmarken
- ☐ Označení stezky / Streckenbezeichnung

Více informací o problematice poválečného opevnění najdete: Dobruška 4, Látková 3, Hrádky 2; Utajená obrana železné opony – Čs. opevnění 1945-1964, Praha 2008; Internetová aplikace na stránkách: www.rochlas.cz/bunsky

Pohled na Železnou Rudu a Bayerns Eisenstein, které rozhodla železná opona na čtyři desátky let.

www.sumava.net/itcruda

Jubilea – květen 2012

V měsíci květnu
oslavuje své kulaté životní jubileum
Jiří Černoš, Železná Ruda
Zároveň blahopřejeme našim občā-
nům, kteří v měsíci květnu oslaví více
než 80 let svého života

Helena Bánovcová, Železná Ruda
Václav Votruba, Železná Ruda
Anna Holá, Železná Ruda
Stanislava Bártová, Špičák

Všem jubilantům blahopřeje
sociální komise

Váleční veteráni při slavnostním uvítání na plzeňském náměstí

MÁJOVÝ FEJETON • MÁJOVÝ FEJETON

Válečným veteránům nikdy nemůžeme být dost vděční

Železnou Rudu a Plzeň dělí asi 80 km. Záleží na délce zvolené trasy a dopravním prostředku. Co mají zmíněná města kromě kraje ještě společného? Historie se smazat ani přepsat nedá, a tak každoročně začátkem května úplně všechno. Obě byla v májových dnech roku 1945 osvobozena americkými vojáky. Do Rudy Američané přijeli ve svých džípech 1. 5., do Plzně o pět dní později.

Není troufalostí tvrdit, že právě v květnu si v Plzni anglicky popovídáte víc než kdy jindy a kde jinde v České republice. Plzeň je po právu vnímána jako světový symbol česko-amerického nebo, chcete-li, americko-českého přátelství. Slavnosti svobody. Convoy of Liberty aneb kolona historických válečných vozidel, v půlkulaté nebo kulaté výročí osvobození města s efektním přeletem stíhaček přímo nad hlavami účastníků. Proslavy, jež vždycky mají svou váhu. Pokládání věnců u památníku Díky Ameriko, kde má ono přátelství své tepající srdce. A hlavně každoroční setkání a hovory s veterány z 2. světové války. To vše a ještě mnohem víc do puntíku patří k událostem, které vám možná stejně jako mně každý rok znovu a znovu berou dech a vhánějí do očí slzy radosti a neskonaleho vděku. I když díkybohu vůbec nejsem válečné dítě, mám v ty působivé dny zcela mimořádně dojem, že se na pouhou chvíli alespoň trošičku dokážu naplno vžít do pocitů tehdejších Plzeňáků v den osvobození.

Pro válečné veterány, zvláště pro ty s hvězdami a pruhy, mám zkrátka odjakživa slabost. Stále v nich díky historickým snímkům spatřuji všechny ty neskutečně odvážné mladé kluky, kteří neváhali jít a nasazovat daleko v cizích zemích svoje životy pro úplně cizí lidi, mluvící úplně cizím jazykem. Především jim válečná léta navždycky změnila život. Pokud vůbec přežili. Dnes jsou to velmi vážení staří pánové, které nejspíš dodnes ze sna budí nezaplašitelné noční můry živené tím, co všechno za války prožili. Osud jim mnohdy dopřál dožít se výrazně vysokého věku, jako by jim snad chtěl nějak vynahradit škaredou tvář plnou válečných hrůz, kterou jim tak záhy nastavil. Rok co rok v tuto dobu nasedají do letadel, aby bez ohledu na leckdy již velmi chatrné zdraví přeletěli oceán a byli tady s námi. V uniformách nebo elegantních oblecích, na pietních místech, v džípech či jen tak v ulicích, tam všude je můžeme potkat. Mění si s námi české a americké vlaječky, klidně se s námi vyfotí, mávají z válečných vozidel v konvoji, podávají nám ruce a házejí bombóny dětem přesně jako tehdy. Vytrvale se účastní všech slavnostních akcí. Vzdor svému věku vydrží dlouho stát. Jen někdy přitom takřka omluvně usedají na připravené židličky. Neúnavně sklánějí hlavy a s obdivuhodnou hou-

ževnatostí se dlouhé hodiny podepisují nekonečným řadám svých příznivců. Přes to, co mají za sebou a co dokázali, jsou neuvěřitelně skromní, přátelští a pořád dobře naladěni.

Válečným veteránům nikdy nemůžeme být dost vděční. Za všechnu tu pozornost a možnost společně vzpomínat a slavit, v případě angloamerických z naší strany bohužel přervanou čtyřiceti lety totalitního režimu, jsou po roce 1989 podle svých slov dvojnásob rádi. A tak v Plzni nedočkavě vyhlížíme, zda zase přijedou, hledáme mezi nimi známá jména a známé tváře. Ať chceme nebo ne, počet válečných veteránů z 2. světové války se rok od roku povážlivě snižuje. Bud' již tito vzácní muži odešli tam, odkud není návratu, nebo jim zdravotní stav přes všechnu snahu prostě nedovolí být tu opět s námi. Života běh je bohužel nelitostně neměnný. Bojím se chvíle, kdy už do Plzně nedorazí ani jeden z nich a uvědomuji si také, že ta chvíle se nesmlouvavě blíží. Až ten okamžik nastane, bude mi hrozně, hrozně smutno. Jedno však vím jistě. Nikdy na ně nezapomenu. V mém srdci budou zaujímat své čestné místo napořád.

Lucie Charlotte Kopecká

Convoy of Liberty projíždí Plzní

Železná Ruda – Alžbětín 1945: zleva inspektor finanční stráže a tlumočnick Martin Tomšovic, americký styčný důstojník Daniel Gardner, vrchní inspektor finanční stráže Jelínek

V sobotu 5. 5. v poledne začala u památníku osvobození Americkou armádou před městským záměčkem slavnostní akce k 67. výročí osvobození. Na památníku čteme tato slova: „1. 5. 1945 vstoupila 2.pěší divize 3.americké armády generála G.S.Pattona do Železné Rudy. Thank you, boys.“ Slavnost trvala až do večera. Chvillemi přišlo, takže jeden z přítomných hostů a pamětníků poznamenal: „To je jako v Plzni, když nás osvobozovali, taky přišlo.“ Občerstvení podával Jiří Chabr, Pavel Kabát a Miroslav Maštera, o posezení a hudbu se postaral Železnorudský klub.

Mezi hosty byl i majitel Muzea historických motocyklů Zdeněk Bálek. Chystá na letní sezónu novinky, a to nejen v muzeu, ale i v pizzerii v areálu záměčku. V příštím čísle Železnorudského zpravodaje o nich napíšeme. Jiná návštěvnice Milada Husáková z Prahy zavzpomínala na knihy svého manžela, který psal o motocyklech. Ty jsou také vystaveny v muzeu. Vůbec se vzpomínalo. Například na to, jak v prosinci roku 1969 vzplál od kamen velký požár v objektu bývalé zeleniny spojené s ubytovnou, která stála pod záměčkem na místě pozdějšího (dnes uzavřeného) Espresso. Tehdy museli přijet přes železnou oponu hasiči až ze Západního Německa, což bylo něco neuvěřitelného.

Železnorudské nádraží mění tvář

V prostoru železniční stanice Železná Ruda město v poslední době dochází k výrazným změnám. Správa železniční dopravní cesty (SŽDC) usoudila, že stavební buňka, útulek, vysokotonážní váha a dřevěné kolny v blízkosti nádražní budovy byly zastaralé, neoplocené a dávno podlely povětrnostním vlivům. Jejich havarijní stav a statické narušení nosných konstrukcí mohly komukoliv z drážních zaměstnanců i civilních osob kdykoliv způsobit zranění. SŽDC si uvědomuje, že tato stanice je druhým vlakovým nádražím po hraničním přechodu ze sousedního Německa, a tudíž ji lze považovat za jeden z prvních reprezentativních objektů SŽDC v tomto směru. Je tedy nutné zúšlechtit vzhled stávajících objektů a okolí. Logicky tedy došlo k demolici výše zmíněných drobných staveb.

Na daném místě se v současné době buduje objekt pro sněhovou mechanizaci, kde budou zimní stroje, jako například sněhová fréza, garážovat a mít odpovídající zázemí pro svou obsluhu, které železničářům až doposud chybělo. Tyto stroje buďto tedy mít odpovídající zázemí pro svou obsluhu, což železničářům až doposud chybělo. Zcela nedávno se totiž uskutečnil prodej nedalekého penzionu Havelka, jenž SŽDC patřil. Navržená zděná jednopodlažní novostavba bude obdélníkového tvaru s využitelným podkrovním prostorem pod sedlovou střechou. Svým vzhledem by proto měla do daného prostředí dobře architektonicky zapadnout. Termín jejího dokončení je 30. květen 2013.

Dle podkladů tiskového mluvčího SŽDC Pavla Hally zpracovala LCK

Základová betonová deska novostavby je již hotová

Policie radí – informuje

Bezpečnost Plzeňského kraje

Svaz zdravotně postižených Šumava v Železné Rudě navštívili policisté ČR. Byl to Michal Schön a Dana Landmanová. Beseda byla 5.4.2012 v klubovně SZP Šumava. Policisté nám udělali přednášku o bezpečnosti Plzeňského kraje. Podstatné je, že jsme dostali dárky k dodržování bezpečnosti Plzeňského kraje. Byli to reflexní pásky, osobní imobilizéry a deštníky. Osobní imobilizér by měly dostat čtyři osoby, které žijí osamocně v Železné Rudě: paní Svítílová, paní Geigrová, pan Mixán, paní Ferenčuková. Tento imobilizér by měl být schopný v případě nouze vydávat zvuk, a tím přivolat veřejnost. Za což obzvlášť Policii ČR děkujeme.

Josef Viliš, předseda SZP Šumava, Železná Ruda

Ze školy i za školou

Jak funguje kroužek výtvarné výchovy

Možná, že právě vy budete začátkem školního roku přemýšlet, jak správně vyplnit volný čas vašeho školáka. Pojďme tedy společně navštívit kroužek výtvarné výchovy, který při základní škole již desátým rokem vede učitelka Šárka Štádlerová.

Kroužek je určený pro žáky prvního stupně a v letošním roce ho navštěvuje dvacet dva dětí. V učebně výtvarné výchovy se chlapi a dívky scházejí vždy ve středu po páté vyučovací hodině – tedy od 12,45 do 13,45 hod.

Příspěvek za jednu hodinu ve výši 20,- Kč je používán na nákup výtvarných pomůcek, které obstarává Šárka Štádlerová v prodejně Orvest v Plzni. Právě pro potřeby škol je zde možný

Dárek, který jistě potěší každou maminku

nákup za velkoobchodní ceny. V nabídce jsou nejrůznější netradiční materiály, například samotvrdnoucí modelovací hmota Creall nebo pěnová guma Moonsgumi, se kterými se děti učí pracovat. Ke své práci ale používají i materiály přírodní, protože krásné předměty se dají vyrábět i z věcí, které jsou každý den kolem nás. Šišky, větvičky, listy nebo plody keřů si děti dokážou obstarat samy. Často ale spolupracují i maminky malých výtvarníků. Přinášejí nejrůznější potřeby, u kterých bychom ani netušili, že mohou mít ještě nějaké využití. Například z barevných papírových obalů od čajových sáčků lze vytvořit krásné prostírání a dřívka od nanuků mohou sloužit i jako plátek ke květinové zahradě!

Nápady a inspiraci čerpá Šárka Štádlerová z časopisů nebo internetových stránek a v průběhu školního roku se zrealizuje přibližně patnáct výrobků. Práce na některých trvá i dvě až tři hodiny, a pokud jsou náročnější na výrobu, pomáhají jí starší a zručnější svým mladším kamarádům. A jak sama učitelka podotýká, právě pro ty nejmladší žáky je výtvarná práce vhodným tréninkem jemné motoriky rukou, kterou při psaní prvních písmenek potřebují.

Druhá květinová neděle je dnem, kdy slaví všechny maminky svátek. A co by to bylo za svátek, kdyby chyběl třeba i maličký dárek. Ten, jehož výrobu mi děti při návštěvě kroužku ukázaly, je opravdu moc hezký a jeho výroba není vůbec složitá.

Nejen děvčata mají šikovné ruce – na obrázku Matěj Valenta (5. tř)

Ozdobná sklenička

- menší sklenička s plochým víčkem – nejlépe kořenka
- polovina polystyrenové koule o průměru shodném s víčkem skleničky
- pevnější papír nebo Moonsgumi jako základ pro lístky květu
- ozdobný motýleček a beruška
- žlutá akrylátová barva

Na papír nakreslete květ, vystříhnete a nalepte na víčko od skleničky. Polystyren nabarvíte žlutou barvou a přilepte na papír. Takto vzniklý květ na víčku ozdobte motýlkem a beruškou a dárek je hotový. Ve skleničce tak můžete darovat i čaj, koření, kávu nebo malé bonbony.

Pavlaína Šebestová

Lucie Kulhánková – učitelka ZŠ

Pokračujeme v pravidelné rubrice, v níž představujeme jednotlivé učitele naší základní školy.

Jarní měsíce přinášejí školákům radost z blížících se letních prázdnin. Pro žáky devátých tříd to ale znamená i čas přijímacích zkoušek, a tedy volby dalšího studia. A právě s tímto, pro některé i dost těžkým úkolem, může dětem i rodičům pomoci Lucie Kulhánková, učitelka angličtiny, dějepisu, třídní učitelka letošních šestáků a výchovná poradkyně na Základní škole v Železném Rudě.

Její rodištěm je Vysočina, přesněji Chotěboř nedaleko Havlíčkova Brodu. Dobu vysokoškolských studií strávila v Praze a učit začínala na jednom z pražských gymnázií. V roce 1999 odešla se svým manželem na Šumavu. Bylo to především z důvodů manželova podnikání, v té době byl majitelem lyžařské školy. Protože se na Hojsově Stráži nabízela i možnost bydlení, rozhodli se ji využít a v roce 1999 začala Lucie Kulhánková učit na Základní škole v Železném Rudě. „Byl to trochu šok, v Praze jsem se loučila s maturanty a tady mě čekali šestáci,“ s úsměvem vzpomíná učitelka, ale po mateřské dovolené, na kterou za rok nastoupila, se do školy vracela ráda.

K jejím zálibám patří hudba a zpěv, kterému se věnuje v Železnorudském smíšeném sboru. Kromě francouzského jazyka, který stejně jako hudbu studovala, se aktivně věnuje angličtině. Vyučuje ji na prvním i druhém stupni školy a díky spolupráci na studijním projektu se základní školou v Nýrsku navštíví v jejím doprovodu již druhá skupina dětí začátkem nového školního roku Velkou Británií. Ubytování v rodinách prověří jejich jazykové znalosti.

K zálibám Lucie Kulhánkové a vlastně i celé její rodiny patří zimní sporty, sama je instruktorkou sjezdového lyžování, zvládla i snowboard. A k běžkám ji přivedl tatínek, podle kterého je lyžařem jen ten, kdo zvládá nejen sjezdovky, ale i běžky. K prázdninám patří samozřejmě dobrá literatura nebo cestování, v případě paní učitelky zejména za rodinou na Vysočinu a do Havířova.

Jak jsem již zmínila, Lucie Kulhánková pracuje v rámci školy i jako výchovný poradce. Volba budoucího povolání, a tedy i výběr studia je především záležitostí dětí a jejich rodičů. Mnohdy to bývá ale právě učitel, kdo dokáže objektivněji než rodiče posoudit studijní předpoklady a zájmy školáka. „V loňském roce se na mě obrátili rodiče jednoho žáka s prosbou

o pomoc při výběru vhodné školy. Chlapce jsem učila a bylo jasné, že u něj převažuje zájem o přírodu. Doporučila jsem tedy rodičům školu, která mi připadala jako vhodná volba. Chlapec skutečně školu studuje a je velmi spokojený. A to myslím, je na mé práci důležité,“ říká Lucie Kulhánková.

Pavlaína Šebestová

Paní učitelka Lucie Kulhánková

Kolik řečí znáš, tolikrát jsi člověkem

K povinným předmětům na druhém stupni patří výuka německého a anglického jazyka. Někomu je bližší angličtina – setkává se s ní při hrách na počítači a herních konzolích, někteří i svým zpěvem doprovází třeba Red Hot Chili Peppers. Někomu, kdo už zvládne koupit permanentky v areálu Gros-ser Arber nebo zmrzlinu u lamského bazénu, bude zase lépe znít němčina. Ale co itaština? Je rychlá, melodická, srozumitelná? Právě na to jsme se zeptali dětí, které se právě vrátily z týdenního pobytu v italském Aldenu.

1) Víš, co znamená výše uvedené přísloví?

- To nevím! (Nguan 7. tř.)
- Asi nevím. (Karel H. 8. tř.)
- Ano, kolik umíš jazyků, tolikrát se můžeš domluvit. (Nikol P. 6. tř.)
- Čím více jazyků umíš, tím se ve více zemích domluvíš a můžeš pak i více cestovat. (Aneta P., Markéta M.)

2) Který cizí jazyk ti je nejbližší? Domluvíš se nějakým cizím jazykem – alespoň pár slov?

- Nejbližší je mi vietnamština a čeština. (Guan)
- Já mám nejraději angličtinu, je to světový jazyk, anglicky se hodně a dobře zpívá a je to hned více efektní. Ale něco rozumím i německy, slovensky, chorvatsky – dobro došli, to je chor-

vatsky „vítáme vás“. A „bábuška“ je rusky babička. (Dáša A. 6. tř.)

- My rozumíme trochu německy a trochu se domluvíme anglicky. Ale v Itálii s kamarády se domlouváme anglicky. (Terka V., Julča H. 8. tř.)
- Mně jsou bližší němčina a angličtina. Anglicky si i popovídám občas se svým strýcem. (Ruda L. 6. tř.)

3) Pochytil jsi při pobytu v Itálii nějaké slovíčko a víš, co znamená?

- Už umím hai - ahoj a ciao, to je čau. Ale melou a je jim strašně špatně rozumět. (Nikol P.)
- Umíme pozdravit a ještě „Benvenuto, amici“ – Vítejte, přátelé. (Míša V., Nora U. 7. tř.)
- My známe číslovky „uno, due ,tre, quattro“ – to je jedna až čtyři a potom „otto, nove, dieci“, to je osm, devět, deset. A taky ještě „basta“, to znamená dost a pozdravy. (Markéta M., Terka V. a Julča H.)
- My také umíme poděkovat a pozdravit a umíme říct jezero italsky - lago. (Aneta P., Markéta M.)

4) Jak ti itaština zní? Líbí se ti?

- Je to zvláštní jazyk, hodně rychlý, ale asi se dá naučit. (Ruda L.)
- Itaština je krásný zvučný a veselý jazyk. Oblíbili jsme si ho. (Aneta P., Markéta M.)

- Nám to zní jako vietnamština, strašně melou. (Terka V., Julča H.)

- Mluví rychle, něco nás ale Italky naučily. A my pak je češtinu. (Míša V., Nora U.)
- Italové strašně melou, a když si s nimi anglicky povídám, tak to pletou a melou pátý přes devátý a ještě i italským přízvukem. Nějak se domluvíme, ale italský jazyk se mi nelíbí. (Dáša A.)

5) Myslíš, že chut' učit se cizí jazyk může ovlivnit třeba obliba vyučujícího učitele?

- Určitě jo. Vždyť nejvíc záleží na tom, jak učitel udělá tu hodinu zábavnou, ne? (Markéta M.)
- Myslím, že nikdy to nebude tak, že když se mi nelíbí jazyk, že budu nenávidět učitele. Ale spíš naopak. Když nemám ráda učitele, nebudu mít ráda ani jazyk. (Dáša A.)

Ostatně na tom, že obliba učitele ovlivňuje i oblíbenost jazyka a chuť se ho učit, se shodly všechny děti, které odpovídaly na otázky. Na tvorbě této ankety, která vznikla cestou z Itálie domů, se tentokrát podílela i učitelka Lucie Kulhánková, které děkujeme.

Ptal se Vítek M. (6. tř.)

Z ředitelského šuplíku

Dvacetiletá spolupráce

Letošní jubilejní vzájemná návštěva žáků a učitelů aldenské a naší školy je za námi. Spolupráce trvá již dvacet let. Za tu dobu se vzájemných setkání zúčastnily stovky žáků obou škol, poznaly krásy navštívených míst a zvyky a život lidí.

Během vzpomínání na léta minulá zaznělo mnohé. Ze všeho vybírám kuriózní vzpomínku jednoho mladého muže, účastníka první vý-

Zleva: Tomáš Lebenhart, lékař výpravy, Vlastimil Štochl – tlumočnick a Massimo Gatti – aldenský tělocvikář v přátelském hovoru ve Veroně

pravy aldenské školy na Šumavu. Rodiče mu nechtěli účast povolit. Na počátku devadesátých let totiž podléhali představě, že u nás žijeme velmi primitivně, snad dokonce v zemljan-kách...

Doba pravidelné nepřerušené spolupráce přesahující deset let je i v rámci celé EU neobvyklá, proto si našeho dvacetiletí velmi vážíme a budeme usilovat o jeho pokračování. Budoucnost záleží nejen na vůli škol a rodičů jejich žáků. Máme oboustranně štěstí na podporu ze strany našich městských samospráv. I za těchto příznivých okolností by se asi tolik nedařilo, kdyby nám nepomáhali další lidé, zejména mám na mysli Vlastimila Štochla a Tomáše Lebenharta, kterým chci poděkovat za trvalou přízeň a ochotu dát nezištně nezanedbatelnou část své dovolené našim žákům. (Podrobně si o letošním výměnném pobytu přečtete v příštím čísle.)

Testy, zkoušky, známkování...

Rychle se blíží konec školního roku bude náročný pro žáky, jelikož si budou chtít co nejvíce vylepšit na poslední chvíli svá známková skóre. Budou tak trápit i své učitele. Žáci pátého a devátého ročníku poprvé projdou celostátními testy znalostí z českého jazyka, anglického jazyka a matematiky. Střední školy a gymnázia letos přijaly všechny naše žáky, kteří se k nim přihlásili ke studiu, na obory, které si přáli.

Ctirad Drahorád

Konec semestru

Možná, že si čtenáři Železnorudského zpravodaje vybaví informaci z prosincového čísla o začátcích střediska Virtuální univerzity třetího věku v Železně Rudě. Jim všem mohu s radostí oznámit, že jsme skončili již druhý tematický celek studia. Po pracovně nazvaném pilotním semestru na téma Astro-nomie jsme jako pokračování zvolili námět pro některé snad odtaziť – Etika jako východisko z krize společnosti. V šesti tematických celcích jsme prošli od řeckých filosofů až po obecné principy morálky, dotkli se obsahu kapitoly o smyslu lidského života, abychom v závěru byli přednášejícím informování o uvádění vyučovacího předmětu etika do současného školství. Rád jako lektor i student děkuji městu za podporu materiální – tisk přednášek spolehlivě zajišťovala knihovnice Martina Najmanová, prostory i počítačovou techniku dává k dispozici Základní škola a studentky i studenti docházeli na projekci jednotlivých přednášek vzorně. Po prázdninách otevřeme téma pro mnohé jistě atraktivní – Pěstování a využití jedlých a léčivých hub. Během měsíce srpna máte, milí senioři, šanci se k nám přidat.

*Karel Löffelmann
mob. 721 581 733*

✎ ZPRÁVY Z MATEŘSKÉ ŠKOLY ✎

JAK JSME OSLAVILI DEN ČARODĚJNIC

Centrum volného času o.s., Mateřská škola a penzion Habr v Železné Rudě společně připravili čarodějnický rej pro všechny malé i velké čarodějnice. A tak 30. dubna se ve 14.00 hod. vypravila „Sluníčka“ se svými učitelkami Miluškou Amortovou a Olgou Myškovou na zahradu penzionu Habr. „Sluníčka“ se na tento den opravdu důkladně připravila a oblékla si ty nejkrásnější čarodějnické masky. Nechybělo ani správné čarodějnické maskování. Na zahradě už byla připravena májka a děti se hned pustily do zdobení. Za chvíli byla májka načepená, až oči přecházely. Na zahradu postupně přicházely i ostatní děti v kostýmech se svými rodiči a zahrada se za chvíli zaplnila. Dorazila i další „čarodějnice“, přesněji řečeno vedoucí učitelka mateřské školy Marta Windsor v krásném kostýmu, a tak chvíli trvalo, než ji někteří poznali. Společně jsme i s čarodějkami z penzionu Habr vyrobily s malými čarodějkami košťata, připravily čarodějny let, na jehož konci byly sladkosti, vyrobily si lampión pro večerní průvod. Zapojili se opravdu všichni. Maminky, tatínkové, babičky i dědečkové dětem pomáhali, a tak se zahrada za chvíli zaplnila barevnými lampióny. Slavnostně jsme upálili „starou čarodějnici“ a tím přivítali nadcházející krásné období plné sluníčka a hřejivého tepla. Všichni se hladově vrhli na špekáčky, protože nám všem vyhládlo. Poté následoval čarodějny let velkých čarodějnic, které letěly na svých košťatech jako o život. Na startu se připravilo celkem dvanáct velkých čarodějnic. Po přistání na cílové čáře obdržely od majitele penzionu Habr Milana Sklenáře „veselý kalíšek“ a společně si připily na šťastný dolet. A to už se pustila do živé hudby oblíbená kapela Michala Grubra, která vyprovokovala všechny k tanci a zpěvu. A tak nám všem chvíle do setmění rychle utekla. Kolem osmé večer jsme se všichni vydali na průvod městem. Hrál

se na kytaru, zpívalo, barevné lampióny nám svítily na cestu. Dětem se domů vůbec nechtělo, a tak se ještě vrátily na zahradu. Tancovalo se a zpívalo kolem ohně. Vše se podařilo i díky krásnému počasí. Vše se si ho také společně s dětmi hned ráno vyčarovaly. Za podporu akce děkujeme Městu Železná Ruda, Železnorudskému pivovaru, panu Janouškovi ze samoobsluhy COOP, Pohádkové cukrárně a samozřejmě všem zúčastněným. Těšíme se na příští rok, že se opět sejdem 30. dubna 2013 na zahradě penzionu Habr. Tímto již zveme další čarodějnice i ostatní návštěvníky.

Obsáhlou fotogalerii z akce Rej čarodějnic v Železné Rudě najdete na www.pkvylet.cz

Za Centrum volného času, o.s.
Olga Myšková

Slet „velkých čarodějnic“ na zahradě penzionu Habr

MATEŘSKÁ ŠKOLA při ZÁKLADNÍ ŠKOLE V ŽELEZNÉ RUDĚ

vyhláší 11. ROČNÍK HUDEBNÍ SOUTĚŽE

"Rozfoukané písničky"

KDY? 1. 6. 2012 v 15.00 hod.

KDE? Atrium ZŠ Karla Klostermanna

Přihlášky je možno vyzvednout v MŠ p. Najmanová Monika, ZŠ p. Kulháňková Lucie, ZUŠ p. Červenka Martin

Soutěžít se bude v kategorii : sopránové zobcové flétny, dueta fléten klavír

Všichni se zájmem přihlížejí pálení staré čarodějnice a těší se na vuřty

Městská knihovna

Nejmenší školáci soutěžili ve čtení

Městská knihovna má otevřeno v pondělí a ve čtvrtek od 14 hodin, v úterý od 13 do 18 hodin, všichni příchozí mohou zdarma využít tři počítače připojené k internetu, za malý poplatek si vytisknout své dokumenty, půjčit knihy nebo časopisy, případně si nechat nějaký dokument zalaminovat. Ke konci dubna knihovnu navštívily děti z první, druhé a třetí třídy a soutěžily ve čtení, všechny dostaly drobné odměny. Nejlepší čtenáři budou Železnou Rudu reprezentovat na Soutěži ve čtení v Nýrsku: prvňáci Tobiáš Pech a Matyáš Blahník, druháci Veronika Zelenková a Aleš Najman a třetí Adéla Fürstová a Michal Svítíl, kteří loni v oblastním kole v Klatovech obsadili první a druhé místo.

Třetího května přijela do naší knihovny Tatiána Andrtová z nakladatelství Thovt a během dopoledne seznámila všechny děti prvního stupně s knižní hymnou a sehrála s nimi několik motivačních her ke čtení. V minulém Železnorudském zpravodaji jste se dočetli, že od konce března jsou knihy pro dospělé v knihovně nově řazené, a to podle jejich zaměření. Těší mě, že u čtenářů převládají pozitivní ohlasy na tuto změnu. Na webových stránkách knihovny naleznete nově rady, jak pracovat s on-line katalogem. V katalogu mají nově všechny knihy určitou signaturu, která vám napoví, kde přesně danou knihu najdete. Pokud si nebudete jisti, ráda vám knihy vyhledám. Kdo má zájem si prohlédnout fotky z Noci s Andersenem nebo dalších akcí, nalezne je ve fotogalerii nebo na facebooku knihovny.

Takhle zaujaly knihy děti z páté třídy

Nové knihy

Za poslední měsíc přibyly pro děti následující knihy: Medvídek Pů – pokladnice nevšedních dnů, příběh o pejskovi Bodo, Zatoulané štěně, Příběhy o skřítcích Tolinech, zfilmovaný příběh papouška Rio a Hrdina divokého západu Rango. Nejen děti, ale i rodiče potěší pohádkový příběh Miloše Kratochvíla Jejda a Hele-

mes o šikovném skřítkovi a obrovi, který si myslí, že dokáže každého "strčit do kapsy". Z novinek pro dospělé vybírám následující: Jeden den – úspěšný román Davida Nichollse vypráví příběh ze současné Anglie o tom, že skutečné přátelství mezi mužem a ženou není možné a musí buď skončit, nebo se proměnit v něco jiného. Podle této vtipně napsané knižní předlohy vznikl film pod stejným názvem v režii Lone Scherfigové.

Velká žena z východu Haliny Pawlowské, krutě veselý příběh o mladé ženě z Česka, která se rozhoduje nejen mezi třemi osudovými muži, ale taky mezi kariérou v zahraniční firmě, horskou loukou a touhou být nejkrásnější ze všech. Historický román mladé začínající autorky Anny Březinové Královská láska nás zavádí do neklidné doby panování Jana Lucemburského, je to strhující barvitý příběh z dávné české minulosti plný prudkých vášní, zloby, pýchy i krvavých bojů. Felix Francis, syn zesnulého Dicka Francise, pokračuje v otcových stopách a v loňském roce vydal další detektivní román z dostihového prostředí, tentokrát pod názvem Hazard.

Kniha Indická nevěsta norské autorky Karin Fossum získala ocenění Times Book Award za nejlepší norský kriminální román, má velmi napínavý děj, pojednává o Gunderu Lomanovi, který se vydal do Indie najít si nevěstu, která je následně zavražděna. Detektivní román Sandry Brown Zdravím tě, temnota je psychologický román pojednávající o ohlášené vraždě rozhlasové komentátorky Paris Gibsonové. Příznivci thrillerů si mohou nově půjčit Okamžik překvapení Jamese Pattersona nebo V náruči nepřítele od Mary Higgins Clark. V románu Umberta Eca Pražský hřbitov se příběh s detektivní zápletkou prolíná s literaturou faktu. Ve svém bytě v nevábné pařížské čtvrti se v březnu 1897 probouzí starší muž a snaží se rozpo-
menout, kdo vlastně je. Začíná si vybavovat vlastní minulost italského a později francouzského policejního konfidenta, autora fiktivního konspiračního plánu, který pak v rukou jiných začal žít vlastním životem. Téměř všechny postavy (např. Alexandre Dumas) jsou historické, neméně skutečný je i hrdinou sepsaný pamflet. Román Pražský hřbitov vynesl svému italskému autorovi prestižní Paveseho cenu a v anketě Lidových novin získal titul Kniha roku 2011.

Martina Najmanová

Druháci s paní učitelkou Hanou Fischerovou

Tři studentské zpěvy

V minulém čísle Železnorudského zpravodaje jsem si s radostí přečetla o našem sbormistrovi. Martin Červenka však není „jen“ místní sbormistr a učitel hudby. O jeho kvalitách, především skladatelských, se píše i v celostátním odborném tisku. V časopise Cantus 1/2012 je jeho tvorba důkladně rozebírána (cantus@ucpa.cz). Dovolte mi, abych zde, se svolením sbormistra Zdeňka Vímra, část očitovala: Tři studentské zpěvy: „Rád bych tentokrát upozornil nikoli na historické, dlouho archivované partitury, ale na zcela čerstvou novinku mladého nadějněho autora Martina Červenky. V současnosti ještě student sbormistrovství na plzeňské pedagogické fakultě a skladby na plzeňské konzervatoři, ale také zakladatel a sbormistr Železnorudského smíšeného sboru, se kterým vyvíjí velmi bohatou koncertní činnost, vytvořil v posledních letech několik zajímavých sborových skladeb. Na jihlavském Festivalu sborového umění byl ve skladatelské soutěži oceněn a Novou českou písni představen cyklus Tři duchovní zpěvy a od té doby jej nastudovalo již několik pěveckých sborů.

Nový cyklus Tři studentské zpěvy byl zkomponován v loňském roce a zatím čeká na svoji premiéru. Je to cyklus písní pro smíšený sbor na staré světské texty, interpretačně přístupný středně vyspělým amatérským sborům. Kombinuje oblíbenou harmonii a modální melodiku goticko-renesanční hudby s prvky soudobé hudební řeči... Vřele tento cyklus doporučuji k nastudování, neboť je vítaným obohacením současné sborové tvorby.“

Radostné čtení a pro muzikanty v celém znění spousta odborných poznámek. Protože náš sbor zde funguje tak trochu jako pokusná laboratoř, mohu říci, že nastudování cyklu bylo dosti náročné. Ostatně i ti, kteří měli možnost vystlechnout provedení těchto tří skladeb v Aldenu, potvrdí, že tvorba Martina Červenky je zvláštní, náročná a mimořádná.

S přáním dalších úspěchů a s radostí, že můžeme být u toho

za Železnorudský smíšený sbor
Libuše Löffelmannová

Sbormistr Železnorudského smíšeného sboru Martin Červenka při vystoupení v italském Aldenu

**HASIČI města
ŽELEZNÁ RUDA**

www.HASICIZR.cz
mobil: 724 347 596
pevná: 376 397 150 e-mail: HASICIZR@seznam.cz

112 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM **112**

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR 150

ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA 155

POLICIE ČR 158

Vážení čtenáři,

V minulém zpravodaji jsem psal, že jsme zasahovali pouze u čtyř událostí a byly bychom rádi, kdyby takto nízké číslo zůstalo i nadále. Udělali jste nám radost a během uplynulého měsíce jsme vyjeli dokonce pouze 3x. Zato jste si ale přišli pěkně zařadit na stavění máje k naší hasičárně. Několik řádků o tom píšeme i na našich stránkách, kde najdete bohaté fotogalerie jak z posledních zásahů, tak ze zmíněné májky.

Události za období: 5. duben 2012 – 4. květen 2012

2x Dopravní nehoda

1x Technická pomoc

12. 4. 2012 – K odstranění následků dopravní nehody osobního automobilu jsme vyjeli toto dopoledne s CAS20 Tatra Terno. U křižovatky k hotelu Grádl došlo k nehodě jednoho vozu, se kterým řidička dostala smyk na sněhové břečce a skončila po kotmelci na střeše v příkopě. Z automobilu našťastí neunikaly žádné provozní kapaliny a ani pasažéři neutrpěli vážná zranění. Byla provedena protipožární opatření a po zadokumentování Policií ČR jsme pomohli s naložením vozu na odtahovou službu.

14. 4. 2012 – V podvečer tohoto dne se konalo školení naší jednotky, když nám v jeho samém závěru byl vyhlášen poplach na úklid pod nehodě osobního automobilu a motorky v centru města. Na křižovatce za kostelem došlo ke střetu motorky, jenž vyjízděla z vedlejší silnice, s osobním automobilem. Došlo ke zranění řidiče motocyklu, ale toho před naším příjezdem měla v péči Horská služba, která jej následně předala ZZS Železná Ruda. My jsme provedli odstranění uniklých provozních kapalin a rozbítek střepů.

3. 5. 2012 – K odchytu zmije jsme vyjeli odpoledne před budovu základní školy Karla Klostermanna v Ž.R. Pomocí odchytových kleští byla zmije zachycena a následně transportována mimo město, kde byla vypuštěna do volné přírody.

Májka

Snad konstelací hvězd by se letos dal vysvětlit vývoj tradičního stavění máje a s tím spojené slavnosti...

Celodenní přípravy stavění máje vyvrcholily 15 minut po 16hodině, kdy začalo zdobení špice širokou veřejností. Poté se samotného stavění ujali naši hasiči, s podporou kolegů z Italského Aldena a několika dalších známých. Během 35 minut se podařilo májku ustavit na své místo, i když několikrát musel vypomoci starosta města s občerstvením, neb stavění je značně namáhavé:)

A nebyla by to májka na Rudě, kdyby nezapršelo. Letos si to počasí vybralo alespoň až po samotné stavbě, při navazující zábavě, kdy vyhrával DJ Mára, jenž to s námi táhnul až do rána.

Z večerní zábavy moc fotek není, neboť nebyl dostatek pracujících a musely se řešit pořád nějaké „situace“...

Letošní velká návštěvnost se bohužel projevila i několika konflikty, které musela řešit i Policie či Horská Služba. Doufáme, že příští rok budete opatrnější a různé problémy si nebudou návštěvníci vyřizovat zrovna na této, či jiné naší akci.

Takže za rok zase na viděnou a děkujeme...

HASIČSKÝ BÁL – doplnění

V minulém čísle jsme jen tak okrajově poděkovali sponzorům našeho hasičského bálu. Bohužel se zde nedostalo místa k tomu je všechny vyjmenovat. Nyní ale prostor máme, proto ještě jednou všem sponzorům děkujeme, protože bez tomboly by to nebylo ono... Seznam je seřazen náhodně, jak se k nám ceny dostávaly... Snad jsme nikoho neopomněli.

Kosmetické studio Magnolie, Cukrárna Sněhurka, Restaurace U Zlomené lyže, Občerstvení u Fridrichů, Restaurace Elizabet nádraží Alžbětín), Rodina Kořánova – statek Špičák, Václav Topol, Zdeněk Černý – hotel Engadin, Dalibor Řehulka – autoservis, APM Automotive Klatovy, Řeznictví Ing. Michal Šnebergr, Řecké speciality – Athanasios Giannakakos, Železářství u Zíků, Radek Ipser, Filip Šimčík, Sport Service spol. s.r.o. Špičák, Pizzeria Giuseppe, Hotel U Larvů, I – Net, Adler Shop, Lyžařský areál Nad Nádražím, Jaroslav Lučan – lyžařský areál Samot, Švůger Vladimír, Šumava Tour spol. s.r.o., Nehtové studio Lada Zvěřinová, RWE a.s., Spar – Šmíd, Café bar Stará Pošta, Drogerie Václav Čapek, Sport bar Železná Ruda, Václav Suk, Nonstop bar 2222, ZKD Konzum p. Janoušek, Cukrárna Charlotte, Pizzeria U Michala – manželé Vrbasovi, Pohádková cukrárna rodina Strnadova, Taxi D, Aqua Tina, Kiosek U Sekyrek a rodina Metlických, Pekárna Alžbětín – Rodina Rejzlova, Penzion Böhmerwald – Železná Ruda, Zemědělské družstvo Soběšice, Sport Coolna – Jiří Loos

Zpravodaj: Filip Brož

Ze železnorudské divadelní kuchyně

Sladko hořko kyselou komedií AMNESTIE vstoupil v březnu na ochotnickou scénu Klatovska znovuobnovený železnorudský ochotnický soubor. Za znovuoživením divadelní tradice v Železně Rudě stojí ochotnický herec František Strnad, který je i autorem a režisérem souboru. „Amnestii jsme už opakovali počtvrté, což se v dějinách nikdy nestalo a jako vzácný host přijal naše pozvání známý režisér Zdeněk Troška.“

Jak došlo k obnovení souboru

Námět na původní divadelní hru Amnestie měl František Strnad v hlavě už několik let. Byl jedním z těch, který ukončoval činnost ochotnického spolku v roce 1989. Musel. Začala nová doba a na divadlo nebyl čas. „Byla jiná starost. Já jsem podnikal, někteří dělali v Německu, jiní dělali ve službách.“ Doba se ale změnila a našli se lidi, kteří hrát chtěli. „Už poslední dva tři roky jsme se dohadovali, že začneme a pořád nějak nebyl impuls. Impulsem byla moje vážná nemoc, tak jsem zašel za kamarády, se kterými jsem hrál naposled v roce 1989. Všichni příslibili, že se rádi vrátí a dostalo se mezi nás i pět noviců a všichni jsou bezvadní. Ta hra ve mně už byla delší dobu, protože jedním ze státnických prvních činů bývalého pana prezidenta Havla bylo, jak pustil 23 000 vězňů mezi normální lidi víceméně na vycházku, protože většina se jich do roka vrátila. Ovšem s tím, že po sobě zanechali spoustu neštěstí. Takže jsem se tématu chopil a přistoupil k němu s humornější nadsázkou. Hra má úspěch a nám se podařilo, že jsme jednou hrou překonali šílenou propast třiaadvaceti let. Takže první část hry se odehrává 17. listopadu 1989, druhá část hry se odehrává de facto v těchto dnech. Podstatné je, že se vytvořila parta bezvadných lidí a pokud se nestane něco nepředvídaného, chceme hrát dál. Bude se ještě hrát 17. června v Dlažově a sezóna vyvrcholí 18. června v divadle v Klatovech, což by pro každého ochotníka z Klatovska mělo být vyvrcholení krásné ochotnické činnosti,“ říká režisér. Jak dlouho hru psal? „To byl hrozný fofr! Já jsem ji dělal zhruba tři neděle. Další nelehkou úlohou bylo obsazení, protože polovinu nových herců jsem neznal, oni také nikdy nehráli. Takže začátky byly trochu rozpačité, ale pak se všichni dostali do fantastického výkonu,“ přiznává Strnad. Sám ve hře ztvárňuje jednu z hlavních rolí. „Je to zajímavá role, kde hraju jednoho z propuštěných vězňů, který je recidivista a po velmi krátké době se opět do vězení vrátí. Jmenuje se Alois Ptáček a byl odsouzen za padělání peněz. Tu roli jsem si napsal pro sebe a mohl jsem se v ní perfektně vyřádit. Že máme vždy vyprodáno, to je fantastický pocit a myslím, že i Amnestie v Železně Rudě alespoň na čas přivedla úplně jinou náladu. Lidé jsou veselejší, spousta jich telefonuje, děkuje a ptají se, jestli budeme hrát něco nového. To je největší poctou a oceněním pro nás všechny,“ říká režisér a herec v jedné osobě.

Češka, která se provdá do ciziny

Trvalo dlouhých třiaadvacet let, než se „mrtvý soubor“ znovu probudil k životu. Mnozí z tohoto souboru už v Železně Rudě dávno nebydlí, takže zůstalo pouhé torzo dřívějšího souboru, ale přišly nové tváře a s nimi nové nápady, elán a nadšení pro věc. Jednou z nich je Radka Andrejčíková. „Slyšela jsem, samozřejmě v Rudě je velké povídání, že se znova rozjede ochotnický soubor. Hrála jsem divadlo jen jako dítě, ale mně se to vždycky hrozně líbilo. Takže když jsem se dozvěděla od své bývalé kolegyně, že František Strnad zakládá ochotnický spolek, tak jsem se pokusila sem dostat. Povedlo se a teď je to úplně úžasné!“ říká krásná žena, které psal režisér roli přímo na tělo. „Se svou rolí jsem moc spokojená. Je to role vyčůrané Češky, která se provdá bohatě do zahraničí a vezme si manžela o nepatrných třicet let staršího. Samozřejmě jsme se tady znali, s některými víc, s některými míň, ale po třech zkouškách jsme byli úžasný kolektiv, který si sedl. Hra se nacvičovala hrozně krátce – dva měsíce a týden. Bylo to na krev. Ze začátku byly zkoušky jednou týdně, a když se blížila generálka, zkoušeli jsme dvakrát třikrát týdně, ale i tak to byl hukot,“ říká s úsměvem Radka Andrejčíková. Uvažuje, že by do budoucna hrála dál a myslí si, že udělala dobře, že mezi ochotníky šla. „Nepřemýšlím, že bych skončila. Naopak, těším se hrozně na to, co Franta vytvoří dál a ty večery, kdy jsme se tady scházeli, předčily všechno. Televizi, kde běžely Cesty domů a Ordinance, člověk úplně vypustil. Naopak jsme se hrozně těšili na zkoušky a bylo to úžasné odreagování. Předpokládám, že to nerozpustí. Naopak věřím, že to náš režisér do nás bude dál hustit. Divadlo je teď mojí velkou láskou.“ Ochotníci věnují svému koníčku většinu volného času, ale prý to stojí za to. „Když vidíte potom vyprodané sály, je to úžasný zážitek. Potlesk je taky krásná věc, ale

úžasná je třeba i nervozita před hraním. Člověk má stažený žaludek, je mu až na zvracení, ale přitom je to příjemná nervozita. Všechno vyvrcholí nástupem na jeviště, kdy dostaneme kytičku, lidé tleskají a člověk má krásný pocit, že něco někomu dal. Hraní člověka nakopne, nabudí, je to zkrátka něco, co se může zažít jen na jevišti. Je to příjemné rozechvění kolem žaludku, endorfiny, hormony štěstí, se rozjedou po celém těle. Myslím, že nás, ochotníky, to všechny zvedlo,“ dodává elévka.

Bylo vyprodáno ještě předtím, než stačili vyvěsit plakáty

„Helenka Skřivanová (ve hře ztvárňuje Báru Novákovou) je naše největší herecká hvězda a dlouholetá členka ochotníků v Železně Rudě. Jsem šileně rád, že se vrátila jako jediná, protože za ten čas se jich většina odstěhovala a některé už jsou ve věku, že si netroufají na prkna postavit,“ říká Strnad. Jak se Heleně Skřivanové hrála nelehká role Báry, která měla hodně textu? „Mně se hrálo úplně fantasticky, ale od samého začátku jsem cítila strašnou odpovědnost, abych to nezkazila, protože jak Franta, tak Míra Ševčík (hraje člověka s charakteristickým jménem, Antonína Nesnášela) jsou bezvadní a skutečně fantastičtí jak herci tak kluci. My se známe už z dřívějška a tím, že jsem o třiaadvacet let starší, jsem měla strašný pocit zodpovědnosti, abych jim to nezkazila. Zrovna těm dvěma, kdy jsme spolu byli v celém třetím dějství sami tři na jevišti. Já začínala hrát divadlo, když mě bylo čtyřiaadvacet let, tehdy jsem to brala jako humor, zpestření, odreagování a trému jsem neznala. Ale teď jsem trému prožívala a několik nocí před představením jsem nemohla spát a pořád se učila text,“ přiznává Skřivanová. Zájem o znovuobnovené divadlo ale překvapil i sa-

Pokračování na straně 17

Setkání dětského ochotnického souboru s režisérem Zdeňkem Troškou 9. 5. před uvedením hry Amnestie

Žijí mezi námi – Václav Svítíl

Svítílu najdete tady na Železnorudsku hned několik. Některé spojuje pouhá shoda jmen. Poznávacím znamením Václava Svítíla, narozeného 17. 2. 1934, odjakživa bylo to, že je povitý dřív, žije v domku u trati, má hodně dětí a velké, hrůzu nahánějící dogy. Do Železné Rudy se dostal koncem 50. let. Pamatuje plno lidí, kteří tu už nejsou. Když se do tváře tohoto kavalíra s bujnou kšticí šedých vlasů podíváte pozorněji, spatříte laskavý pár hnědých očí. Patří člověku, který toho mnoho prožil.

Ve škole, v hutích, v dole, na vojně a v Železné Rudě

Maminka Václava Svítíla sloužila u sedláka, jak to tehdy bylo obvyklé. Kam šla ona, šel i on, a proto chodil do školy na několika místech. Začal ve Strážově, pokračoval v Děpolticích, Běhařově, Nýrsku a školu dohodil v Janovicích. Rodiče měli pak sami hospodářství (asi 7 ha) a Václav k tomu jednoho sourozence. U dětí z hospodářství se automaticky předpokládalo, že vystudují zemědělskou školu. Václav Svítíl se však v roce 1949 rozhodl odjet do Ostravy, kde setrval až do roku 1954. Místo práce v zemědělství se tam podílel na stavbě nových hutí. Potom mu nastala dvouletá základní vojenská služba. Kvůli nepokojům v Maďarsku musel s ostatními ještě dva měsíce nasluhovat. Po vojně v roce 1956 nastoupil do dolu v Tlučné na Plzeňsku. V roce 1957 se oženil s o rok mladší Zdenou. Z dolů odjel do Klatov a Nýrska. Zaujal ho plakát o tom, že se v Železné Rudě otvírá zatavovna Ostrý Depo Plzeň, tak se tam vypravil. Ruda byla tou dobou zakázaná. Už na Hojsově Stráži každého kontrolovali. Pokud dotyčný nesdělil, kam a ke komu přesně jede, nepustili ho dál. Při slavnostní zábavě hrála hudba a Václav se dal do řeči s Rudskými, posedávajícími na lavičkách. Jmenovce Josefa Svítíla se zeptal, zda v Rudě není na prodej nějaký dům. Prý ano. „To beru,“ řekl tehdy, a koupil hned dva. Ten malíčkový na cestě k nádraží (dneska v něm žije starousedlík Karel Hrdina) měl zdívo popraskané od válečného bombardování a potřeboval zvelebit. Jenže k převodu nemovitosti nedošlo, a když si pan Svítíl domek opravil a nabídl, původní majitel po něm náhle

Václav Svítíl

žádal trojnásobek dohodnuté ceny. Tak se Václav Svítíl nadto rozhodl pro dům jiný, a sice dnešní penzión Valmi. Bydleli v něm jeho rodiče. Po jejich úmrtí pan Svítíl tento dům prodal.

Traťovým dělníkem, pochůzkářem a nepostradatelným „Ferdou Mravencem“

Hned v roce 1958 nastoupil k dráze jako traťový dělník s krumpáčem, lopatou a vidlemi. To už bydlel v drážním domku v hraničním pásmu před prvním viaduktem do Alžbětína. Po sedmácti letech pilné práce mu jako každému v tomto oboru svítla naděje na lepší místo. To se uvolnilo až v roce 1975. Od toho roku působil pan Svítíl dalších sedmáct let jako pochůzkář. Nejprve na trase Alžbětín – Špičák, později se jeho trasa prodloužila až na Brčálník a Zeleňou Lhotu. Denně tak nachodil za každého počasí bezmála 17 km. Jednoduše ráno kolem šesté u domu skočil do koleje a šel. Jednu cestu se vždycky svezl osobním nebo nákladním vlakem. Měl na starosti pět šest přejezdů. Patričná technika neexistovala, a tak musel v zimě na přejezdech vyházet až 70 m koleje, k tomu udělat pochůzku a točit klikou u závor u hřbitova. Signalizoval praporky, drážními telefony podél trati hlásil závady kolejí.

Jednou byl svědkem toho, jak pod Hojsovou Stráží praskla kolejnice. Mráz ji zkroutil tak, že jí scházelo 40 cm. Traťový vozík musel po nahlášení přivést novou. Václav vše odměřil a teprve poté se kolejnice vsadila zpět. S sebou nosil velký klíč k provádění drobné údržby. Vzpomíná si také, jak se zhruba v 80. letech před Vánocemi na hranicích zadržly vagóny s vánočními stromky od lesního závodu. Pohraničnický Richter tam Václava Svítíla nechtěl pustit. Podle

předpisů argumentoval tím, že pan Svítíl nesmí do pásma chodit sám, že musí být dva. Z recese si k sobě tedy druhý den přibral svou obrovskou dogu Lorda. Nepomohlo samozřejmě ani to. Po třech dnech večer přišla Pohraniční stráž s prošíkem, aby vše přeče jenom změřil a uvolnil.

Od svého příchodu do Železné Rudy prakticky až doteď pan Václav vypomáhal a vypomáhá v domech a bytech jako všestranný kutil. Zkraje žilo na Železnorudsku 62 vdov, které nutně potřebovaly pomoci s chlapskou prací. Tak nejprve sám, později i se svými dětmi, řezal a sekal dříví, skládal nekonečné metráky uhlí, dělal instalatérské a různé jiné práce a k tomu všemu osmadvacet let maloval. V 90. letech například vymaloval Kressovým komplet celý dům, dříve známý jako Rafanda. Dá se říci, že není domu, aby v něm nevymaloval alespoň pár stěn. Pro lidi je v dobrém slova smyslu takový Ferda Mravenec, práce všeho druhu.

Manželka Zdenka ponejprv zůstávala s dětmi doma. Když povyroستly, začala pracovat jako kuchařka v Almě (v místech dnešní základní školy) a až do důchodu v této činnosti pokračovala na Belvedéru. Časem Svítílovi domek přestavěli a po vleklejších dohadách s dráhou, která s domem počítala pro rekreaci svých zaměstnanců, se panu Svítílovi s rodinou povedlo dům odkoupit. Vždycky kolem sebe měli velké množství zvířat, krávu, pořád plno prasat, králíků a drůbeže. Pověstné dogy už pan Svítíl nechová, velkými psy je však obklopen dosud.

Starostlivým otcem pŕtuctu dětí a dědečkem tuctu vnoučat

S dobrosrdečnou a usměvavou manželkou Zdenkou vychovali celkem šest dětí, cukrářku Zdenku (1958), policistu Václava (1959), chovatelku hospodářských zvířat Vlastu (1962), námořníka Pavla (1964) a dvojčata, vyučené řeznice Věru a Natašu (1966). Děti byly známé jako dobře vychované a od dětství uvyklé manuální práci. Zvláště Pavel se dobře učil a toužil se stát námořníkem. V tehdejším Západočeském kraji ale neprobíhal nábor. Pan Václav byl odhodlán koupit kvůli synově snu v Praze dům a odstěhovat se tam. Komise si ověřila, že finance na nemovitost opravdu má a Pavla nakonec na školu přijala. Jezdil do Děčína a za čtyři roky na nákladních lodích projel pořádný kus světa. Teď žije na Samotách v Železné Rudě a už dlouhá léta pracuje v Německu jako číšník. Dvojčata zůstala obě v Klatovech. Děti postupně udělaly svého otce dvanáctinásobným dědečkem. Ke svým vnoučatům je pan Václav po všech stránkách velmi štědrý. Stejně jako ze svých dětí se upřímně raduje i z nich.

Životní kříž

Přesto se i do srdce a duše Václava Svítíla vkradlo pár černočerných stínů, jež ho provázejí na životní pouti. Dcera Vlastička v mladém

Jedno z prvních pracovních působišť Václava Svítíla, dnes restaurace U císaře Rudolfa II.

Dům, který zaujme • Dům, který zaujme

Objekt bývalého Espresa v Železné Rudě

Kdo z nás by neznal nerudovskou otázku Kam s ním? Při smutném pohledu na některé budovy v Železné Rudě se tak trochu nabízí její obměna: Co s tím? Jednou z nich je i nemovitost stojící naproti kostelu, dodnes nazývaná Espreso. Název vznikl patrně tak, že tu měli tehdy moderní automat na kávu, který se nazýval espreso. Nešlo však o dnešní espreso jako je Lavazza ani jako jsou dnešní automaty na kávu. Ke vzpomínkám na Espreso patří neodmyslitelně grilované kuře, zmrzlinové poháry, dorty, obložené chlebičky a výborná káva, to vše podávané v letních horkých dnech i na terase bistra. O to více nás, obyvatele města a jeho návštěvníky, mrzí pohled na současný žalostný stav této budovy. Co tedy s tím?

Majitelé se měnili

Prosklená, a tehdy supermoderní budova byla vystavěna v roce 1974 jako stavba trvalého charakteru za účelem provozování prodejny a veřejného WC v takzvané „akci Z“. Šlo vlastně o první železnorudskou kavárnu, pokud nepočítáme tu, která byla v tehdy prvotřídním hotelu Javor. V roce 1975 Městský národní výbor v Železné Rudě převedl bezúplatně vlastnictví nemovitosti na Lidové spotřební družstvo v Sušici. To bylo vlastníkem do roku 1994, kdy nemovitost prodalo a novým majitelem se stal pražský podnikatel s aktivitami v Klatovech Karel Jířkovic. Místo kavárny se tu začal prodávat druhořadý textil. Ve všech těchto případech se ale jednalo o převod nebo prodej pouze samotné nemovitosti, pozemek je dosud ve vlastnictví státu, dnes Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových. Z toho bohužel vyplývá pouze jedno zjištění. Město Železná Ruda nemá

dnes ve vztahu k těmto movitým i nemovitým věcem žádný vlastnický vztah, a tudíž má i minimální možnost, jak ovlivnit vzhled této budovy. Přesto se o to již několik let snaží.

Koupí město bývalý výstavní objekt za milión?

V roce 2006 požádal Městský úřad Železná Ruda státní organizaci Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových o převod pozemku pod budovou Espresa ve svůj prospěch s tím, že by tak mohl snáze ovlivnit stav této budovy. Žádosti vyhověno nebylo. Přednostní nárok v takovéto záležitosti má totiž majitel nemovitosti stojící na pozemku a dále pak organizační složka státu. V případě obce nebo města by vše probíhalo formou veřejné nabídky. Starosta Michal Šnebergr tedy zahájil jednání přímo s majitelem Karlem Jířkovicem. Ten nabídl městu prostřednictvím realitní kanceláře Müller odprodej budovy za cenu 1 100 000,- Kč což je z finančních důvodů pro městskou pokladnu těžko akceptovatelné. Město si ale uvědomuje, že odkoupením nemovitosti by mělo jedinečnou možnost vytvořit v prostoru mezi kostelem, obytným domem a prodejnou Šumavatour, Městským zámečkem a budovou radnice jakousi příjemnou, klidovou zónu. Město tedy nabídlo výměnou stavební pozemek v Alžbětíně, na to ale podnikatel nepřistoupil. Jednání s majitelem Espresa tedy žádné řešení nepřineslo. Asi nikomu z nás neušlo, že stav budovy se po letošní zimě viditelně zhoršil a začala opadávat dokonce střešní krytina. Bohužel ale ani stanovisko statika, jehož starosta přizval, nepřineslo v jednání žádný posun. Budova prý není

v takovém stavu, aby bylo nařízeno její odstranění nebo jiné radikální opatření.

Vznikne tu díky novému územnímu plánu park?

Jako další možnost se tu nabízí další jednání s Ředitelstvím silnic a dálnic (ŘSD), které je státní příspěvkovou organizací, řízenou Ministerstvem dopravy, kdy předmětem činnosti této složky je kromě jiného údržba a modernizace silnic I. třídy. K nim patří i průtah naším městem (E53). V současném platném územním plánu města je totiž zapracován i projekt, který zahrnuje celkovou rekonstrukci a výstavbu chodníků a veřejného osvětlení, a to počínaje mostem u čerpací stanice Benzina a konče na úrovni kempu pod Belvedérem. A co je z dnešního hlediska důležité, nepočítá se tu s budovou bývalého Espresa. V těchto místech je vyprojektována parková zóna a menší parkoviště. Financování této investice je záležitostí ŘSD, které při současných jednáních vystupuje jako partner města. Město Železná Ruda by se zde podílelo na dofinancování výstavby jen v místech, kde je vlastníkem pozemku. Pokud tedy v žádosti o převod pozemku Ředitelství silnic a dálnic u Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových uspěje a stane se vlastníkem pozemku u budovy bývalého Espresa, je reálná šance, že se i naše město dočká namísto polo-rozpadlé budovy krásného parku v centru města.

Výše uvedené informace poskytli Michal Šnebergr, starosta Města Železná Ruda, Jakub Frenzl, vedoucí majetkového odboru a Renata Procházková, vedoucí stavebního odboru

Pavčina Šebestová

Jak ještě dlouho bude tato stavba hyzdít vzhled města?

Naši podnikatelé a služby

Železnorudský podnikatel se dvěma obchody – Drogerie Alfa a Drogerie Teta

Václav Čapek (1965) je železnorudský rodák. Byl jedním z těch, kdo se v Železné Rudě po pádu železné opony pustil do podnikání a vydržel to dodnes. V době, kdy řetězec Schlecker v Německu zavírá své obchody (jediná nejbližší drogerie Schlecker je v Bavorské Rudě), jsou služby provozované Václavem Čapkem více než potřebné.

Jak se stěhovala Drogerie Alfa

Václav Čapek začínal jako kuchař v dnešním hotelu Engadin. Po roce 1989 zkusil prodávat drobné zboží německým zákazníkům, kteří k nám tehdy proudili ve velkém. Od roku 1991 pracoval jako kuchař v SRN. V roce 1995 si otevřel malý obchod za železničním přejezdem, hned vedle asijského trhovce s kůžemi a trpaslíky, který měl pronajatý strážní domek u kolejí. Čapkův obchod byl dobře zásobený a doslova našlapaný zbožím, od zubních past po barvy a laky. „Chtěl jsem původně vést spíš sortiment pro Němce, ale brzo jsem to pustil z hlavy. Obchod jsem zařídil jako klasickou drogerii pro české zákazníky s barvami a laky, protože v Železné Rudě tehdy nic podobného nebylo,“ vzpomíná Čapek. Jenže problém byl v tom, že kráček byl mimo centrum a dalo se tam obtížně zastavit autem. Václav Čapek si proto v roce 1998 pronajal prodejnu „U Vítů“, naproti pekařství a vedle samoobsluhy Coop, přímo v centru Železné Rudy. Jmenuje se Drogerie Alfa. Obchod poznáte podle toho, že na chodníku je vždycky vystavené nějaké zboží, například opalovací krémy v létě a hrabla v zimě nebo třeba lyžařské vosky. Ano, i prostředky k zimnímu úklidu má Václav Čapek na skladě. Vevnitř potkáte příjemné prodavačky, buď Martu Pikalovou nebo Lenku Scheinherrovou. Jsou hezky upravené, ochotné a vždycky dobře poradí, jestli se pro vás hodí spíš vůně Adidas nebo Old Spice. Vedou tu kvalitní zubní pasty, vlasové doplňky, deodoranty, šampony, laky na nehty.

Zboží v tomto obchodě je zaměřeno na kvalitní kosmetiku, ale dostane tu i čisticí prostředky do kuchyně nebo toaletní papír. Druhá prodejna, Drogerie Teta, zaměřená na technickou drogerii, je v prvním patře obchodního domu Královák nad Sparem na pěší zóně. Funguje tu od roku 2008. Prodává tu Zdeňka Zemanová. Královák, kdysi skutečné centrum služeb, je dnes bohužel využit jen zčásti. Některé obchody se odtud vystěhovaly nebo přestěhovaly. Těžko říct, jestli se zákazníkům nechce šlapat do patra nebo jakou příčinu útlumu má. „V Železné Rudě je prostě úbytek návštěvníků,“ vysvětluje Václav Čapek. „V létě je to zvlášť citelné.“

Je třeba oživit Královák

Přesto Drogerie Teta v obchodním domě Královák (dříve v objektu bývalé základní školy naproti Drogerii Alfa) má své zákazníky. „Jsem totiž napojen na síť prodejen Teta a mám díky nim různé letákové akce a slevy. Majitel Tety koupil v Česku síť obchodů Schlecker a tak je tu snad záruka, že nám jako dodavatel vydrží,“ říká Čapek. Čapkova Drogerie Teta vede také základní sortiment papírnictví, potraviny pro psy a kočky a textilů a galanterie potom, co samostatné obchody byly v Železné Rudě zrušeny. Přestěhování technické drogerie z objektu bývalé školy do Králováku vidí Čapek pozitivně. „Je tam lepší, kulturnější prostředí. V bývalé základní škole nás v roce 2008 dokonce vykradli.“ Současná situace v obchodním domě Královák ale není podle Václava Čapka dobrá. „Šel jsem tam jen proto, že se začalo mluvit o zrušení obchodů v bývalé základní škole, kde jsem dřív měl technickou drogerii. Ve škole ale dodnes nic nevzniklo. Královák sám o sobě není špatný. Nájemné nebylo zpočátku vysoké, ale vlivem inflace se stále zvyšuje i nyní, když je návštěvnost malá. V některých obcích město v zájmu zachování základních služeb stanovilo nájemné spíše symbolické. Rád bych do budoucna spojil

obě drogerie do jedné právě v Králováku. Tím by se tím Královák oživil a začal by zas připomínat obchodní dům,“ prozrazuje své záměry Václav Čapek.

Starosti a honění

Svou pracovní činnost nazývá Václav Čapek jako starosti a honění. „Musím dvakrát týdně objíždět prodejní síť a velkoobchody u nás a shánět kvalitní a laciné zboží,“ prozrazuje. „To má ale háček. Prakticky celá velkoobchodní síť se v posledních letech rozpadla. Dalším problémem jsou dluhy ve zboží. Firma od nás odebere zboží, ale už se jí nechce do placení, běžná situace. Musím všechno stále urgovat,“ komentuje situaci Čapek. Zboží bere železnorudský podnikatel od přibližně třiceti dodavatelů a někdy ho dováží sám, někdy sami dodavatelé. Důležité je, aby obchody Václava Čapka uspokojily místní obyvatele i turisty. „Místní hledají letákové akce, musím jim umět nabídnout kvalitní čisticí prostředky, pleny a podobné zboží. Turisté požadují jiný sortiment, třeba opalovací krémy nebo zubní pasty a repelenty.“ Obě drogerie ale žijí především z poptávky místních obyvatel. „Dnes si ale každý rozmyslí, za co vydá korunu, takže například barvy a laky se už vůbec neprodávají tak jako v devadesátých letech. Také už nejdou drahé krémy a parfémy, které dříve nakupovaly slečny z vykríčených domů,“ usmívá se Čapek.

Jako specialitu prodejny má zavedené půjčování čističů na koberce značky Karcher. Má také speciální čističe na všechny povrchy značky HG, které platí za velmi dobré. „Zboží dovezu, pokud lidé nemají auto. Snažím se, aby naše ceny byly rozumné, srovnatelné s cenami ve městě. Je to obtížné, protože obrát je mnohem nižší ve srovnání s tím, co bylo před šesti lety,“ dodává. Další příčinou útlumu turismu doplňuje žena Václava Čapka Iva Čapková. Mají spolu dvě děti. Iva pracuje v letovisku Sonnenfels pod Velkým Javorem. „V posledních letech se setkávám s tím, že Češi si kupují nemovitosti spíš v Bavorské Rudě nebo v příhraničním Bavorsku. Říkají, že je tam větší klid.“ Aktuálně ale Václava Čapka spíš trápí to, co bude s obchodním domem Královák. Drogerii a Železné Rudě chce ale zůstat věrný.

Otevírací doba Drogerie Alfa:

Pondělí až pátek 8 – 12, 13 – 18
Sobota, neděle 8.30 – 12, 13 – 15.30

Otevírací doba Drogerie Teta:

Pondělí až pátek 8 – 12, 13 – 17
Sobota 8.30 – 12

Spojení na majitele:

vaclavcapek@seznam.cz,
mobil +420 733 520 700

Václav Čapek s manželkou a dětmi před prodejnou Alfa

• • *Cyklotoulky Pepíka Škúrka* • •

Pěšky kontra na kole

Nejen jízda na kole má své půvaby, a tak Pepík s oblibou upevňuje kondici prostřednictvím chůze. Představuje pro něj výbornou doplňkovou aktivitu. Při pěších toulkách má čas se rozhlédnout a vychutnat si panoramata, která na kole tolik nevnímá. Urazí sice méně kilometrů, zato mu neunikne v podstatě žádný detail, což pokládá za důležité. Občas vyrazí na výlet s o několik generací mladšími cyklisty. Nikoho nesoudí, avšak i on považuje za extrém tzv. „polykače kilometrů.“ S hlavou vraženou mezi řídky se ženou bezhlavě vpřed. Pepík si v této souvislosti vybavuje příhodu z knihy fotografa Iva Svobody, který byl u jezera Laka svědkem toho, jak právě takový mladý biker s mobilem v ruce po čtyřiceti ujetých kilometrech suše konstatoval: „Je tady nějaké debilní jezero. Surfovat se na něm nedá, tak jedu zas dál.“

Kyjovská padesátka a Okolo Železné Rudy

V dubnu Pepík již počtvrté spolu se svou přítelkyní absolvoval Kyjovskou padesátku. Tentokrát se jednalo o 38. ročník a oni si zvolili trasu o délce 27 km. Krajina kolem není díky Chřibům vůbec rovinná. Na 8. září se oba pro změnu těší na 5. ročník mezinárodní cyklisticko-turistické akce **Okolo Železné Rudy**. Třeba se Pepíkovi i letos poštěstí projet kus trasy po boku čestného občana Železné Rudy – herce Pavla Nového. Na tradiční pochod kombinovaný s cyklistikou si v září brousí zuby hned šest sportovních nadšenců od Kyjova, kteří o této akci už mnohé slyšeli. Vězt s sebou tolik kol by pro ně bylo obtížné, takže vezmou zavědek pěší túrou.

Železnorudský zpravodaj inspiruje

I na Moravě mají svůj zpravodaj. Pepík nelehl a přivezl jim na ukázkou zase ten železnorudský. Naše pravidelná rubrika s cyklotoulkami se tamějším radním z Kyjovska zalíbila natolik, že vážně uvažují o zavedení nějaké podobné.

Štědré porce z Laka se musí „vyjezdit“

Pepík s širokým úsměvem přiznává, že jedním z důvodů, proč tolik jezdí na kole jsou i velké porce, které konzumuje v restauraci Laka (informujeme o tom na jiném místě tohoto čísla). Po takovém obědě mu prý nezbyvá nic jiného, než vydatný příjem energie odpovídající měrou zase rychle vydat. Jinak by prý člověk brzy přibral na váze. Tuto zkušenost učinil už v loňské sezóně.

Ještě jednou o Hamrech

Minule jsme se s Pepíkem vydali k jedné z kapliček. Proto jedno upozornění pro ty, které by snad zlákala ta, jež se nachází na protilehlém kopci od Křížkova, z Hamrů směrem na Stateček. Chcete-li při její návštěvě načerpat energii, narazíte tady na plot. Za nezamčenými vrátky nepřijemně štěká pes. Majitelé ho sice na požádání ochotně odvolají, ale požitok ze svatostánku už přece jen není takový.

Tip na výlet: Květnová cyklistická štreka na Trinkwassertalsperre Frauenau

Vyhledávaný celodenní výlet na horském kole vhodný i pro ženy. Průjezdni místa: Ferdinandovo údolí-Kreuzstraßl-Scheuereck-Buchenau-Trinkwassersperre-Schleicher-Schwellhäusl-Debrník. Délka: 51 km; obtížnost trasy: střední; nastoupané metry: 1043.

Ze Železné Rudy to vezmete přes Debrník a Ferdinandovo údolí do obce Zwieslerwaldhaus s možností občerstvení v nejstarší hospodě v Bavorském lese. Na konci odbočíte vlevo, na parkovišti vpravo a za ním opět vlevo na Kreuzstraßl. Užijete si krásnou, houpavou cestu, v konečné fázi s delším sjezdem. Na silnici se pak dáte doleva, přes Kreuzstraßl na Scheuereck.

Ten představuje pravou a nefalšovanou křižovatku cyklostezek a pěších túr. Nadto je pro oboru s jely a restauraci pod Falkensteinem s neopakovatelným venkovním posezením oblíbeným výletním cílem. Pepík se tu shodou okolností potkal a prohodil pár slov s železnorudskou matrikářkou Irenou Liebl a jejími přáteli. Od dětství sportovně založená paní Irena měla rovněž namířeno na vodní nádrž pro pitnou vodu, krátce zvanou Trinkwassersperre.

Právě tam pokračujete po cyklostezce přes Spiegelhütte a Buchenau. Z hráze se vám jako

parádní odměna za vynaloženou námahu na kole naskytne nádherný pohled na pořad ještě zasněžený Roklan na straně jedné, Velký Javor a Rabenstein na straně druhé. Zpátky se vydáte stejnými průjezdni místy, jenže v opačném sledu. Až z Kreuzstraßlu Pepík doporučuje jet přes Schleicher, abyste neminuli hospodu s rybími specialitami (je tu jediná). Pepíkova přítelkyně potvrzuje, že obzvláště salát s filety za 7,90 Euro rozhodně stojí za ochutnání. Po občerstvení se vyplatí pokračovat přes Dům divočiny (Haus zur Wildnis) na Schwellhäusl, což je další výletní hostinec s rybníčkem a chovem nejrůznějších domácích zvířat. Určitě si tu dejte černé pivo točené přímo ze skály, ale raději jen jedno. Má totiž větší sílu, než se zdá. Odtud už to projedte kolem přírodní rezervace Hans Watzlik-Hain a proti proudu potoka přes Ferdinandovo údolí a Debrník zpátky do Železné Rudy.

Závěrečná poznámka už patří především těm, kteří s Pepíkem na dálku měří své síly. K 30. dubnu má Pepík najeto 497 km a 300 m do dálky a k tomu 11 km a 298 m do výšky.

Zpracovala LCK

Na vodní přehradě u Frauenau v Bavorsku

Trocha historie nikoho nezabije

Pohraničником – psovodem za Železnou oponou v letech 1959 – 1961

O Pohraniční stráž, která tady ještě před 23 lety fungovala, mluví většina místních velmi málo a velmi nerada. Především pro obyvatele, kteří s útvarem PS byli nějakým způsobem spojeni, zůstává toto téma dodnes jakýmsi tabu. Faktem je, že řada z tehdejších velitelů – důstojníků už nežije. Proto není divu, že se s námi o vzpomínky na povinnou základní vojenskou službu u PS podělil dvaasedmdesátiletý Ladislav Sochr z Berouna. Mnohé příběhy, které psal sám život, by jinak nejspíš zůstaly veřejnosti navždy utajeny.

Psovodem na Svarohu a Debrníku

Na Železnorudsku tu s námi jako voják pobýval od svého narukování v srpnu 1959 až do Silvestra 1961, kdy konečně odešel do civilu. Vzhledem k mimořádným krizovým událostem v Berlíně a na Kubě měl totiž jeho ročník vojnu dokonce dvakrát prodlouženou. První rok vojenské služby strávil jako psovod na Svarohu pod vedením velitele Holánka. Nešel však na vojnu s tím, že by měl od dětství nějaký bližší vztah ke psům či zkušenosti s jejich vedením. Byl k nim jednoduše přidělen. Jistou roli v tom určitě sehrála jeho skvělá fyzická kondice atleta a lyžaře-běžce. Absolvoval společné tréninky s běžkaři, skokany a sdruženáři ze železnorudského družstva Rudé hvězdy Ministerstva vnitra. Trénovali také s Helenou Janďurovou, někdy k nim dokonce zašli domů na čaj. Od té doby se ještě párkrát potkali. Na Svarohu si Ladislav Sochr od štěňátka vycvičil fenku Tymu.

Druhý rok služby prožil na rotě č.11 na Debrníku, kam se přesunul také jeho velitel Holánek, a jeho si vzal s sebou jakožto velitele družstva psovodů. Tam se setkal se svým nezapomenutelným psím parťákem Arkem. Zmí-

něný pohraniční pes byl už jedenáct let starý, šedivý, tudíž mu nový psovod začal přezdívat „Dědku“. Čtrnáct dní trvalo, než se vyhlášený trhač, důsledně vycvičený na chytání narušitelů, sblížil s novým pánem. Pak se z nich stala nerozlučná dvojka, která si pro psovu ostrou povahu častokrát vykoledovala pořádné průšvihy.

Psovi se nelíbilo, když někdo házel dopis do schránky

Na každého psovoda se psem chodily prověrky, zda v dané chvíli dělá to, co má. V případě těchto dvou kontrolní hlídka již zdálky hlásila, že jde a ať si hlavně toho psa drží, neboť se bála pokousání. Občas mu kolegové „našlápli stopu“, přičemž s Arkem na vodítku a s košíkem vyrazili do města. Stačilo, aby ve městě čtrnáctiletá dívenka házela dopis do schránky. Jak zvedla ruku, pes vystartoval a prudce ji náhubkem udeřil. Jindy se cestou na stopu psovod stávil v tehdy vyhlášené Slavii. Arka zatím přivázel k plůtku u kostela. Správce pivovaru (pivovar stál na místě současné Café Charlotte) se neprozřetelně rozhodl jít si pohladit pohraničního psa. Pes si strhl náhubek, roztrhl správci svetr a odběhl zpátky na svou rotu. Jindy Arko utekl na rotu č. 10 (dříve bydliště zesnulého Miroslava Turka s rodinou, novodobě bývalý Night Club Habana). Tam byly umístěny fenky. Pes se tu najedl zbytků z kuchyně a pokračoval směrem ke strážní věži na Pepíku. Pobíhal okolo a málem tak ohrozil dokonce chod celého praporu. Hlídky při ranním střídání kvůli němu nemohly do služby. Po povolání svého psovoda si to pes maširoval směrem k Železně Rudě dva metry před ním. Teď hrozilo, že se ho leknou ženy, směřující do Okuly na ranní směnu. Situaci zachránila psovodova čepice a zkušenost, že kousací psi většinou zároveň moc rádi aportují.

Nejpikantnější historkou bylo, když šel pohraničník se psem pěšinkou kolem Ferdinandova údolí, kde si na ně počíhal praporeční psovod Mojmir Kabát, později starosta obce Prášíly. Domníval se, že psa zná a odhadne jeho reakce, a pěšinku oběma překřížil. Zvedl na psa klacek, pes uhnul a roztrhl mu břicho. Následovala mimořádná situace, po níž psovod i pes strávili týden mimo službu v Sušici zjišťováním, zda Arko nemá vzteklinu. Se svým nad-

Psovod Ladislav Sochr se svým psem

řízeným se Ladislav Sochr poprvé sešel až nedávno po padesáti letech. Pokousaný si na oba pamatoval.

Arko dostal nového pána

Na druhou stranu však byl Arko výborným stopařem. Jako jeden z mála pohraničních psů nešel po zvěři. Mimochodem, aby se pohraniční psi odnaučili jít po zvěři, na cvičnou kůži se připnula baterka. Když pes do kůže kousnul, psovod zatočil kličkou a pes dostal slabou ránu, což ho mělo přesvědčit, aby to nedělal.

Ke svému psu psovod Ladislav přilnul natolik, že měl v úmyslu odvézt si ho po odchodu do civilu s sebou domů. Nepovedlo se. Tehdejší předpisy byly neúprosné. Za čas se za stále sloužícím Arkem přijel podívat. Potkal ho po boku nového psovoda a velice se obával, že ho pes už nepozná. Arko však v poslední chvíli zareagoval na jeho hlas a drsně mazlivou přezdívkou Dědek. Vzájemná radost neznala mezí. Tehdy svého psiho průvodce Ladislav Sochr viděl naposled. Arka potom vyřadili ze služby a on sám o jeho dalších osudech dodnes nic bližšího neví.

Přímo na čáře

Psovodi chodili tzv. demarkační čáru. Pohraničník Sochr se tak dostal třeba až k nádraží v Alžbětíně, odkud sledoval, jak se půlnočním vlakem vrací Němky z práce. „Na čáře za dráty“ se psovodi jako jediní potkávali s německou hraniční policií. Praktikovali třeba to, že na hraniční patník položili korunu. Zhruba za tři neděle tam našli výměnou pětifeník. Tím prakticky docházelo k pašování a kontrarozvědka z toho usuzovala, jak často jejich německé protějšky do těchto míst chodí. Po roce 1989 se Ladislav Sochr při své první návštěvě Německa záměrně vracel domů přes Železnou Rudu. A co

Bývalý pohraničník Ladislav Sochr vypravuje redaktorce Lucii, jak to tenkrát před 53 lety na hranici v Železně Rudě chodilo

Trocha historie nikoho nezabije

Dokončení ze strany 16

víc, dokonce našel onen „mincovní“ patník a poprvé v životě u něj stál z opačné, tj. německé strany, což se předtím jevílo jako zřehla nemožné.

Z pohledu psavoda PS celkově hodnotí svůj režim jako volnější. Jako sportovec zažil bydlení v zeleném domečku v areálu dnešní Almy (bývalý hotel Řáda). Od tělocvikáře prý někdy dostali takový záhul, že týden téměř nemohli chodit, což při strmých cestách kolem Svarohu na „Václaváky“ (táhlá náhorní plošina se signalizací) bylo hotové peklo. Také byl s ostatními vojáky ubytovaný přímo na Debrniku, jemuž říkali klášter nebo zámček. Uvnitř se na jednotlivých velkých ratejnách střídalo kolem patnácti vojáků. Téměř nikdy se nesešli. Když třetina z nich spala, ta druhá se připravovala do služby a třetí právě sloužila. Když byl Debrník v roce 1989 vyhozen do povětří, zbyla jen podezdívka. Mezi břízami, kde vojáci s oblibou hledali kozáky, se náhle válela nekonečná klubka ostnatého drátu – pozůstatek železné opony.

Život mazáků

Pověstná šikana se v jejich kruzích objevila jen výjimečně. Zřejmě především proto, že tehdy všichni měli nařízeno všude chodit výhradně s nabitými zbraněmi. Dokonce jim v té době bylo doporučeno, aby nosili kromě nábojů v zásobníku ještě nějaké navíc. Kdyby se komukoliv hnulo v hlavě a začal střílet, rázem by došlo k nebývalé tragédii. Před vycházkou se stávalo pravidlem, že polovina vojáků z roty hodila své samopaly do spadaného listí v zakázaném pásmu hned u hřbitova. Při nočním návratu si každý z listí jeden vyhrabal a teprve až ráno si je mezi sebou měnili podle výrobních čísel.

Jako „mazáci“ se vojáci chodili sprchovat do finských baráků obou rot. I tam museli ozbrojení. Sochr tehdy z hecu odcizil zbraň svému veliteli Holánkovi, neboť svůj samopal nechal na ubikaci. Pohraničník Sochr se poté odebral zpět do terénu. Jako naschvál mezitím přijeli kontrásové kontrolovat zbraně celé rotě. Když se posléze zjistilo, kde se právě nachází ta velitelova, vyplynul z toho pro psavoda ohromný průšvih.

Za dobu svého vojačení poznal pohraničník Sochr spoustu místních lidí. Vybavuje si jejich domy na Samotách, kolem kterých kolikrát vedla jeho oblíbená štreka se psem až nahoru k poštovnímu domovu. Starší topič, jehož jméno už bohužel odvál čas, tam psavodovi nejednou ukazoval noční oblohu a vyprávěl mu o hvězdách. V souvislosti s PS padají také různá jména. Na některé Sochr vzpomíná celkem rád, na jiné už méně.

Železná opona a narušitelé

Přestože pořizovat fotky se oficiálně nesmělo, přece má Ladislav Sochr nějaké i ve svém archivu. Po dobu svojí vojenské služby vlasti si nevzpomíná, že by někdo záměrně narušil hranici. Když už k tomu došlo, jednalo se o osoby,

kteří zabloudily. Většinou šlo o děti nebo o příslušníky policie, kteří měli dojem, že se bez řádného povolení dostanou všude. Přes signální dráty si nikdo nedovolil jít. Bylo to pro všechny příliš nebezpečné. Vše bylo pod proudem, spojené drátky a signalizačními světlicemi různých druhů. Například v oblasti Belvedéru, v tak zvaném hluchém prostoru, byly instalovány světlice, které vystřelily, osvětlily prostor a až ve vzduchu explodovaly. Nahrazovaly střelbu, jež v těchto místech naprosto nebylo slyšet. Před dráty byly orné pásy a místy travička, kterou zvláště v období říje vykusovala zvěř. Pohraničníci chodili většinou v noci, a tak se kolikrát za noc stávalo, že museli vyndávat z drátů až deset kusů zvěře a přenést ji režníkovi Maxovi ke zpracování. Sochr už netuší, zda zvěř předtím prošla prohlídkou u veterináře. Podle pohraničníka Sochra by člověk musel znát dokonale terén, aby se mu podařilo uprchnout. Veškeré cesty, potoky a jiné orientační body byly střežené. U cest byly například udělané přízemní duté boudy s vytěženým kubickým metrem dřeva. Byly zhotovené tak, aby do nich pohraniční hlídka zalezla a mohla odsud hlídat cestu. Na ryze vojenských vyhlídkových boudách nazývaných „špačárny“ působily hlídky nepřetržitě. Přes den seděly nahoře s dalekohledy a sledovaly daný prostor, v noci se držovaly dole a pohybovaly se kolem drátů. Když chtěli sami pohraničníci prolézt dráty, používali u špačkáren speciální průchod. Odemykal se klíčem a byl obtočený drátem, přičemž se lezlo jakýmsi dřevěným podchodem. V té době došlo právě u drátů k smrtelné nehodě. Když se na

sousední rotě Polom drát opravoval, musely obě roty současně vypnout proud, aby povolání ženisté bezpečně natáhli drát nový. Naneštěstí se tehdy velitelé rot špatně domluvili. Jeden proud vypnul, druhý ne. Jednoho ženistu tak pouhý dotek nabitého drátu, v té době o síle kolem 5000 voltů, na místě připravil o život.

Provokace Západu

Pohraniční psavod si rovněž naprosto přesně vybavuje provokaci, která zvedla ze židlí doslova celý prapor. Na louce v Bavorské Rudě se objevili Američané se svými džipy, čtyřmetro- vými anténami a typickými brýlemi. Potřebovali si tu natočit, jak je pohraniční hlídka bdělá. Přijeli na louku a začali střílet slepými náboji. Roty okamžitě vyrazily do boje a obklíčily hraniční prostor, než se zjistilo, o co vlastně jde. Jindy se kluci z československé pohraniční hlídky na jiném místě dostali do problémů poté, co Němcům jen tak z plezíru odcizili na hranicích barometr. Veřejnost se pochopitelně nic z toho nikdy nedověděla, vše se jako vždy utulalo.

Vojenská základní služba v pohraničí ovlivnila vlastně celý pozdější život Ladislava Sochra. Tehdejší tvář Šumavy vnímá jako krásnou panenskou přírodu s přešrlí hub. Ta doba se již nikdy nevrátí, zato je vyvážena dnešní svobodou. Do Železné Rudy jezdí Ladislav Sochr dodnes moc rád, prochází místa, kde jako voják sloužil a vzpomíná. Vždy se ubytuje v železnorudském penzionu St. Moritz, kam se prý vrací skoro jako domů.

Námět redakčního kolegy Václava Chabry zpracovala Lucie Charlotte Kopecká

Ze železnorudské divadelní kuchyně

Dokončení ze strany 11

motné ochotníky. Ještě předtím, než stačili vyšít plakáty, už bylo vyprodáno. „Úplně nám to vyrazilo dech! Díky Frantovi jsme se dali dohromady a znovu začali dělat něco, co nás naplňuje. Vytvořili jsme si bezvadnou partu a hlavně nás to baví. Díky tomu, že jsme do toho šli a díky našemu režisérovi jsme se dostali až ke Zdeňkovi Troškovi, to je fantastické. Za to Frantovi patří velký dík. Vlastně díky němu jsme se dostali do euforie, že už čtyři měsíce pořád jedeme v parádní náladě a furt na nějaké vlně,“ přiznává herečka.

Zázemí našli ochotníci v o.s. Centrum volného času

Vše souvisí se vším. I znovuzrození železnorudských ochotníků záviselo na spoustě náhod a štěstí, ale hlavně na obrovské chuti zkusit to znovu. Olga Myšková je šéfkou o.s. Centrum volného času v Železně Rudě, kde ochotníci našli perfektní zázemí. Zároveň je tvůrkyní kulis a inspicientkou souboru. Společně s Miloslavou Amortovou vytvořily nádherné kulisy, choreo-

grafii a kostýmy. „Hrozně jsem se na kulisy těšila. Když jsem si přečetla scénář, měla jsem jen matnou představu. Pak proběhla první zkouška na jevišti. Vymyslela jsem první obraz, pak mě napadl další a během malování kulis člověka napadaly další věci, ale bylo na to strašně málo času. Za měsíc muselo být všechno hotové, aby se dalo hrát první představení,“ říká Olga Myšková. „Říkala jsem: Pane Strnade, vždyť já si pamatuju ty úžasné hry, které jste před dvaceti lety psal, a už delší dobu v Rudě zaznívalo, že by bylo dobré ochotnický spolek obnovit. Tak jsem říkala, že by bylo možná dobré jej obnovit teď. František, který měl už v hlavě Amnestii, se do toho obul. A tak se na konci roku 2011 sešlo dvanáct lidí, které spojila divadelní múza. Ochotnický spolek tvoří pět členů z původního složení a pět nových členů plus dva nadšenci, kteří se snaží vytvořit hercům co nejlepší zázemí jak při zkoušení, tak na jevišti. Nic z toho by se ale asi nestalo, kdyby v Železně Rudě někdo, kdysi nezaložil ochotnický spolek. Všechno souvisí se vším,“ dodává inspicientka.

Připravila Hana Sádliková

Na skok do Bavorska

Bleší trhy v Deggendorfu

Řekne-li se Deggendorf, nejspíš se vám automaticky vybaví bavorské přístavní město s řekou a loděmi na Dunaji, kam se dá autem či vlakem, konkrétně Waldbahnem z Bavorské Rudy pohodlně dojet plus minus za hodinu. Svým návštěvníkům Deggendorf rovněž skýtá možnost vcelku romantických procházek po architektonicky zajímavých ulicích. Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že několik z nich včetně náměstí se kupodivu až nápadně podobá těm v italském přímořském letovisku Rimini.

Obyvatelé sousedního Bavorska a čím dál tím více Čechů nejen ze Šumavy však pravidelně vyrazí směr Deggendorf z docela jiných důvodů, a to podívat se a výhodně si nakoupit na některém z bleších trhů. Tamější „blešáky“ se za dobu svého pořádání pro pravidelné návštěvníky staly přímo pojmem. Konají se vždy v pátek a sobotu, pokud ovšem naši bavorští sousedé právě neslaví nějaký svůj fest nebo jiný svátek. Páteční termíny ocení spíše ranní ptáčata, která v pátek nepracují. Většinou lidí mnohem více vyhovují soboty. Od jara do podzimu bleší trhy naleznete na Volksfestplatz (Ackerloh), přes zimu se stěhují do městské hally (Stadthalle II) v centru města.

Zatím jsou známy termíny bleších trhů do konce června 2012. Zde je jejich přehled. Pátek vždy od 8 hodin ráno: 18. 5., 25. 5., 1. 6., 8. 6., 15. 6., 22. 6. a 29. 6. 2012. Sobota od 14 hodin: 12. 5., 26. 5., 2. 6., 9. 6., 16. 6., 23. 6. a 30. 6. Přesná data konání v druhé polovině tohoto roku opět včas uveřejníme. Podrobnosti též na webových stránkách www.deggendorfer-flohmarkt.de.

V letošní sezóně navíc přicházejí Němci s úplnou novinkou, jelikož od 14. dubna 2012 zvou na obdobnou akci, jež se uskutečňuje každou sobotu od 8 do 12 hodin v oblasti přístavu zvané Deggenau v ulici Josef-Wallner-Straße, a to za jakéhokoliv počasí.

Pokud jste snad až doteď na žádném bleším trhu nebyli a ohrnujete nos jak nad blešáky, tak nad lidmi, kteří na ně chodí, pak vězte, že neděláte správně. Ani náhodou totiž nejde o osoby sociálně slabé nebo nemajetné. Naopak! Řada návštěvníků z obou stran hranice obvykle dorazí v elegantním oblečení poté, co právě vystoupila ze svého luxusního vozítka, a jde si jednoduše příjemně zpestřit odpoledne. Být při tom opravdu není vůbec žádná ostuda! Zajít na blešák, poklábat s boдрými prodejci, zakoupit si něco, co jedni považují za nepotřebné a jiným se z nějakých důvodů ještě hodí, smlouvat o ceně nebo se prostě jenom rozhlížet a třeba při tom objevit i starožitný skvost, je pro Němce zkrátka něco jako národní koníček, který si nemohou nechat ujít. A když někoho čilý ruch na bleším trhu unaví, může přímo na místě využít nabídky rychlého občerstvení, rozličných nápojů nebo si pochutnat na kornoutu pravé italské zmrzliny. V případě potřeby lze použít zdarma toalety. Poblíž trhů můžete pozorovat a někdy dokonce obdivovat umění německých teenagerů, kteří zde mají svůj malý skate-park. Kdo po skončení bleší akce pocestuje domů vlakem, za teplého počasí uvítá informaci, že v zahradní restauraci v Bahnhofstraße točí výborné pivo a pro menší děti je tu k dispozici skluzavka a prolézačka

LCK

Kam na štědré porce?

Restaurace Laka, jejímiž provozovateli jsou sympatičtí členové rodiny Štufkových, je situována v 1. patře obchodního centra Královák ve středu Železné Rudy (nad Sparem a poštou). Otevřeno má celoročně zpravidla od 11 do 22 hodin. Laka ve druhém roce své existence nijak neubrala na kvalitě a servírování svých pokrmů, a tak si po celý týden můžete za velice příznivé ceny vybrat z pestrého jídelního lístku minutky i hotová jídla. Mimoto od pondělí do pátku nabízí Laka denní menu, což v praxi znamená jedno dané hotové jídlo plus polévku za celkem 75,- Kč. Právě chutné denní menu využívají místní obyvatelé, přespolní pracovníci různých firem i sezónní návštěvníci naší oblasti. Je možné kdykoliv přijít také s jídelními kastrůlky. Pokud si chcete jídlo odnést s sebou a kastrůlky nemáte, nevádí, i na tuto eventualitu jsou tu připraveni. Jídlo vám naservírují tzv. do krabičky. Vřele doporučuji navštívit restauraci, když pocítíte obzvláště veliký hlad. Na talířích vám totiž donesou až neskutečně štědré porce. Restaurace poskytuje zhruba 46 míst, z toho 6 na

otočných stoličkách u baru. Restaurace je kuřácká, avšak díky dobré ventilaci to prakticky ani nepoznáte. Interiér podniku působí vlnivým dojmem, nedílnou součástí tvoří několik hudebních nástrojů, na stěnách obrazy s přírodními motivy a lovecké trofeje, které si případní zájemci mohou na místě odkoupit. Dá se tady sledovat televize a občas zajít na hudební večery a podobné zábavné kratochvíle.

LCK

Je libo svičkovou?

O rybaření je u nás zájem

Nedávno mě zaujal na vývěsce v Železné Rudě plakátek, který zval k návštěvě

pátého Rybářského bálu v hotelu Kolibřík. Konal se 10.3.2012. Rybářský bál jsem již nestihla, ale hotel Kolibřík a jeho majitele Zdeňka Fürsta jsem přesto navštívila. Ochotně mi činnost rybářů a revírů v našem okolí představil. On sám už je členem Českého rybářského svazu Nýrsko již 25 let. Zdeněk Fürst je v Rybářském svazu Nýrsko zároveň členem výboru, a protože byl v Železné Rudě o rybaření zájem, vznikla zde díky jeho přičinění pobočka. Dnes má 35 dospělých členů, někteří z nich jezdí za rybařením i do Norska. Ani o mladší zájemce není nouze a pokud čas dovolí, bude pod vedením Zdeňka Fürsta založen i kroužek pro děti.

Pstruhové revíry, do kterých patří okolní menší toky, jsou vyznačeny na mapách, které každý rybář obdrží při zakoupení povolenky. Patří k nim i nádrž u vodní přečerpávací elektrárny pod Černým jezerem. K činnosti členů patří v rámci brigád i čištění těchto toků, jedním z nich je například Řezná. Ta je ale v současné době v místech, kde protéká Alžbětínem, obydlena boby, proto jsou zde zásahy nemožné. Mímo pstruhovým revírem je vzdálenější rybník v Bystřici, jehož je nýrská organizace vlastníkem. Je určen výhradně pro členy a platí zde i zvláštní povolenky. Rybník je prý podle slov Zdeňka Fürsta plných výstavních kousků. Za zmínku ovšem stojí to, že již druhým rokem si mohou v Bystřici zarybařit i ti, kteří rybářský lístek ani potřebnou výbavu nevládní. V Chudeníně je chovný rybník, kde se každoročně konají výlovy.

Na recepci hotelu Kolibřík je možné zakoupit jednodenní (400,- Kč) nebo třídní (1000,- Kč) povolenku a zapůjčit si kompletní výbavu pro rybaření. Tuto nabídku jako informaci pro turisty podává i Informační středisko a MÚ Nýrsko, nejvíce zájemců je ale právě ze Železné Rudy.

Výbor rybářské organizace jednal se zástupci našeho města jako vlastníkem přírodního koupaliště pod Belvedérem o jeho odkupu a převodu do majetku rybářů. V plánu zde bylo zarybnění nádrže a výstavba chatky, kde by byla možná i úprava případného úlovku. V tomto směru k dohodě nedošlo. Velkým finančním přínosem pro rybáře jsou zejména sádky v Milencích. Je zde velká produkce pstruhů a mníků, která je prodávána pro zarybnění do dalších revírů. Zájem je i na Slovensku. Jestli tedy patříte k milovníkům ryb, je i přímo v Milencích možnost nákupu krásných pstruhů. A nebo si můžete počkat na příští Rybářský bál, tombola je tu totiž opravdu zajímavá. Sponzorují ji firmy Klatovské rybářství, Makro, Autoservis Roneš a železnorudské Reznictví Šneberger.

Najdete zde živé kapry, pstruhu a v letošním roce byl první cenou sumec!

Pavlaína Šebestová

Budou jezdit vlaky Waldbahn až do Klatov?

Redakce Železnorudského zpravodaje dostala informaci, že bavorský Waldbahn z rodiny oblíbených RegioShuttlů by mohl od roku 2013 projíždět až do Klatov. Zatím jezdí jen na německé straně, tady mezi ICE koridorem v Plattlingu a mezi Bavorskou Rudou. Podle dosavadních plánů by vybrané soupravy Waldbahnu pokračovaly přes hranici až do Klatov. Oplátkou by některé české soupravy ČD projížděly ze Železné Rudy až do Plattlingu a nahradily tak německé spoje. Šlo by o vzájemně výhodnou výměnu, resp. doplnění služeb. Navíc soupravy Waldbahn jsou pohodlné, tiché a rychlé, s velkým prostorem pro kola cykloturistů. Na českém území by ale musely být provedeny úpravy, například signalizace nebo automatického ovládání výhybek. Změny by byly provedeny v režii Správy železniční dopravní cesty.

Ředitel Správy železniční dopravní cesty na oblastním ředitelství v Plzni Josef Hendrych však upozorňuje, že celý projekt má ještě několik zádrhelů. „Dopravci (ať České dráhy či jiný subjekt z ČR, na druhé straně například Waldbahn) se samozřejmě mohou domluvit na projíždění vlaků dále do vnitrozemí druhého státu. Musí být ovšem vyjasněno financování. Byl by třeba Krajský úřad v Plzni ochoten v rámci objednávky regionální dopravy platit zvýšenou cenu za německý vlak? Nebo dopravce na české straně povede vlaky zahraničního subjektu na své obchodní riziko? Nebo zahraniční dopravce povede vlaky na svoji licenci i na území ČR na své náklady?“ shrnuje základní problémy Josef Hendrych. Jsou tu také problémy s nutnou výměnou lokomotiv nebo se schválením lokomotivy na území druhého státu. Tady může být u Waldbahnu problém, protože lokomotiva je tu součástí vlaku. „Pokud se dopravci domluví a objednájí si trasy vlaků, je nutné zajistit taková vozidla, která jsou schválena i na území druhého státu. A k jejich řízení i personál – buď se na hranici vymění nebo musí mít zkoušky pro oba státy,“ vysvětluje Hendrych.

Redakce Železnorudského zpravodaje čtenářům slíbila, že se bude také věnovat, příčině, proč vybrané soupravy bavorského Waldbahnu přestaly od 1. 3. 2012 projíždět po šesti letech přeshraničního provozu na Špičák. „U vlaků, které zajížděly z Plattlingu až na Špičák poža-

duje Drážní úřad v Praze, aby německí strojvedoucí měli i zkoušky z českých předpisů,“ vysvětlil ředitel Hendrych. „Nestačí tedy, když

jsou německí strojvedoucí doprovázeni strojvedoucími ČD, jako to bylo doposud. Německý dopravce přitom nesouhlasí, aby vlaky mezi Železnou Rudou Alžbětínem a Špičákem řídili strojvedoucí ČD. A to přesto, že čeští strojvedoucí mají seznání na vozidla RegioShuttle. A protože „český“ vlak (vedený po 1. 3. 2012 náhradně motorovým vozem řady 810) je levnější než vlak vedený RegioShuttlem, nezdá se, že by současný stav (vyjma těch několika cestujících, co přestupují) někoho tlačil do rychlého řešení,“ uzavírá Josef Hendrych ze SŽDC.

Ještě žhavá aktualita: Od 1. května zajíždí Waldbahn opět na Špičák, německá strana nakonec odsouhlasila, že na české straně ho budou řídit čeští strojvedoucí. -rh-

---

Vyznání čtenářům Železnorudského zpravodaje – na vše, co se v Železné Rudě děje, musí být nějaká reakce

Před pár dní jsem stál u hrobu svého otce a měl dostatek času v tichu habartického hřbitova rozjímat a vracet se do dětských let, vybavovat si spousty životních prožitků, ať příjemných, veselých či na straně druhé nepříjemných a smutných. A po chvíli v nedalekém kostelíku si přečíst jednu z motlítek věřících. Začínala: Vyznávám se Bohu všemohoucímu... Zaujala mě tato slova a použil jsem je pro tento článek. Vyznávám se Vám, čtenáři toho měsíčníku, že život spojený se zdravím, rodinou, přáteli, prací, která je vám koníčkem a nakonec i těmi koníčky, je něco tak fantastického, neuvěřitelného a neopakovatelného, že pro každého z nás stojí za to život opravu prožít. Měl jsem to životní štěstí žít život, jak popisují ve větě předešlé.

Prožívám jej, byť v důchodovém věku s nemocí, kterou mi určitě nezavídí ani chroničtí závistivci více, než když jsem byl zdrav a tudíž si života tolik nevážil.

Jako mladý chlap jsem nesnášel úsloví „Každé zlo je k něčemu dobré“.

Po šestatřiceti letech, prožitých v Železné Rudě, jsem zjistil, že v těch pár slovech je moc a moc pravdy i moudra. Že je nutné k tomu přiřadit i tak zvanou „kliku“, spousty náhod, lidí, se kterými pracujete, se kterými se setkáváte. Máte s nimi společné zájmy, záliby. Dále prostředí, ve kterém žijete a určitě i svoji osobnost a osobitost. To vše mě vedlo k mému vyznání prožitého necelého posledního roku. Mám na mysli ochotnický kroužek dětí a šestnáct z nich poprvé vystoupí ve básničkou, písničkou, besídkou, ale skutečnou divadelní bájí. Báj jsem to nazval důměrně. Neb děti jsou báječné a řada z nich bude i v budoucnu báječná – už ne jako děti, ale jako dospělí lidé. Rovněž i tak přátelé, kteří se vrátili po třidvaceti letech k znovuzrození ochotnické tradice našeho města, stejně jako elévové. Jen krátké zastavení ke hře Amnestie, která se hrála v Železné Rudě už čtyřikrát a má před sebou ještě další perspektivu, která by měla vyvrcholit 18. 6. 2012, kdy si snad všichni zahrajeme v opravdovém kamenném divadle v Klatovech.

Na vše, co se v Železné Rudě děje, musí být nějaká reakce. O pozitivních se nebudu zmiňovat. Pouze o dvou nepříjemných a negativních. Táhne se městem jako červená nit, jak jsem ublížil Františku Písařovi, dlouholetému principálovi a vynikajícímu ochotníkovi, že jsem ho ze souboru vyhodil. Záměrná lež, která pomlouvá a ubližuje. František Písař odešel sám, dobrovolně a o své vlastní vůli. Sdílel mně telefonicky důvody, my je v souboru akceptovali, přemluvil Honzu Nováka, přeházeli role a v březnu vystoupili. Další a daleko horší fámou je to, že prý jsem psal role na některé občany Železné Rudy. Vyznávám se vám, milí občané Železné Rudy, že jediným občanem, kterého se moje hra týkala, byl bývalý prezident Václav Havel, který propustil 23 000 vězňů mezi lid, prakticky na vycházku, neb se jich do roka většina vrátila s tím rozdílem, že po sobě zanechala zavražděné, oloupené, znásilněné, okradené atd. Pokud někdo z vás hořkou komedii viděl a viděl se v ní jako osoba, je to váš názor, vaše mínění a vaše hodnocení. Já jako autor s tím nemám co do činění a od takovýchto názorů se veřejně distancuji. To, že je přebujelá administrativa na obci, kritizují již několik let – marně. To není pouze problém našeho města, ale celého státu. Poslední vyznání patří místnímu fotbalovému klubu. Na přání mladých hráčů týmu B jsem se vrátil po čtrnácti letech k lidem a do prostředí, kdy jsme společně s přáteli začínali a založili fotbalovou jednotu SRK Železná Ruda a zpočátku tam prožil euforii, nadšení a nádherné sportovní zážitky, kamarádské vztahy a naučili se i umění PROHRÁVAT. Proč jsem o tom všem psal: Abychom si všichni uvědomili, že smysl života je úplně jinde než si spousta lidí myslí a žije podle toho. František Strnad st.

Prvomájová vyjížďka motorkářů a Špičácká běžka

Tolik stovek nadšených motorkářů z celého Plzeňského kraje a exkluzivních motorek, blyštících se v paprscích slunce, snad Železnorudsko pohromadě ještě nikdy předtím nezažilo! Na první pohled drsní chlápíci a sem tam i ženy v typických overalech se zlatými řetězy na krku zvolili špičácké Kaskády jako zakončení svojí prvomájové vyjížďky na vymazlených pekelných strojích, aby tak na horách neoficiálně oslavili zahájení letní sezóny.

Zahájení letní motorkářské sezony na Kaskádách na Špičáku

Velkolepá akce

Milovníci rychlé jízdy na dvou kolech absolvovali hromadnou vyjížďku z Plzně přes Klatovy až do Železné Rudy. Dva z nich, Plzeňáci Petr a Jirka na strojích značky Yamaha a BMW, potvrdili, že tahle jízda byla po celou cestu zážitkem nejen pro ně samotné, nýbrž i pro obyvatele měst a vesniček, kterými společně projížděli, zejména pak pro děti. Od Klatov se sice motorkářská parta roztrhla na dvě části, neboť její větší díl nabral směr Čachrov, kdežto menšina pokračovala na Nýrsko, ale na Špičáku se všichni opět šťastně shledali. Sympatičtí jezdcí ještě prozradili, že Šumavu znají i v zimě z lyží. Celoročně hýčkané motorky jsou prostě jejich srdeční záležitostí. Před prvomájovou vyjížďkou se na motorkách svezli pouze jednou, protože nic se nemá uspěchat a musí se vyčkat i na pěkné počasí. Hlavní je setkání s přáteli a skvělý zážitek.

Spoluiniciátorem a organizátorem velkolepé akce se stal Jiří Loos ml., jehož v prvopočátku oslovili právě jezdcí z Moto Pell-Mell Plzeň. Pak už stačilo jen zajistit občerstvení a hlavně přimyslet recesistický závod v běhu na lyžích, aby se publikum přišlo bavit dříve, než dorazí horda motorkářů. O erární lyže a další vybavení závodníků 0. ročníku Špičácké běžky, medaile a diplomy se také postarala Sport Coolna Jiřího Loose. Rovněž spolu s firmami Horsefeathers a Sport Raith z Bavorské Rudy věnovala všem závodníkům hodnotné ceny.

V běhu na lyžích po asfaltu, trávě a hlině změřilo síly čtrnáct odvážlivců nejruznějšího věku. Závod s časem a nezvyklým terénem se v větší části odehrával na dráze lemované z obou stran pneumatikami, kde se v létě obvykle prohánějí motokáry. Zde jsou jména a výsledky včetně časů v minutách a vteřinách u těch nejlepších:

Muži – 1. Pavel Hanzlík zvaný „Kiki“ (1.46), 2. Josef Lád (3.30), 3. Martin Loos (5.05)

Ženy – 1. Petra Pešťáková (3.49)

Junioři – 1. Václav Topol nejml. (2.16), 2. Jan Jiráček (2.18), 3. Matěj Valenta (2.42)

Děti – 1. Milan Funěk (4.30), 2. Tobiáš Pech (4.44), 3. David a Tobiáš Loosovi (5.05), 4.-6. Robin Papírník, Sebastian Greiner a Jiří Pešťák.

Hektické momenty

O stylové zpestření programu se ve své super moto show dvakrát postaral dvaadvacetiletý kaskadér Pavel Kejmar z Prahy. Na svém ďábelském stroji bravurně předváděl neuvěřitelné kousky, smyky a drifty. Několikrát se svou motorkou efektně zmizel v oblaku kouře a na asfaltu za sebou nechal spirálu v podobě šneka a klikaté užovky. A dokonce si troufl stočit řídítka svého stroje na travu mezi přihlížející diváky. Inu, loňský vicemistr Evropy a pravidelný účastník mistrovství světa se nezapře!

Několikahodinový sraz motorkářů organizátorovi přinesl mnoho hektických momentů, ale klapnul na jedničku. Jiří Loos si pochvaloval zejména výbornou spolupráci, bezvadnou komunikaci a bezproblémový přístup ze strany města, starosty, Policie ČR i Městské policie, kterým tímto velmi děkuje. Počasí se přímo překonávalo, plzeňský DJ Mára alias Marek Tesař původem ze Železné Rudy svými komentáři a perfektně vybranou rockovou muzikou jasně dokázal, že ne náhodou se v této oblasti pohybuje už dvě desítky let. Dvojité prvomájové oslava neunikla ani pozornosti médií, redaktory se to tu jen hemžilo. Největší radost nám způsobil vedoucí klatovské redakce nového týdeníku 5+2 dny David Kojan, když konstatoval, že pravidelně nahlíží do Železnorudského zpravodaje a rád se dozví, co je u nás nového. Jelikož se tuplovaný husarský kousek očividně ujal, na shledanou zase za rok!

Lucie Charlotte Kopecká

Kaskadér Pavel Kejmar z Prahy v akci

Mladý pan tetřev Lojza, jak si trůní na stříšce nad vchodem do Hamerky
foceno z okna pokoje číslo 6... na dva metry :-)

Tetřev Lojzík. Tetřeva na Šumavě není třeba tolik chránit, není malé dítě, postará se sám. Na Šumavě je třeba chránit lidi, to je ohrožený druh. Fotografii poslali majitelé horské chaty Hamerka z Horské Kvildy

Harmonika je jeho vášní

rozhovor s harmonikářem Zdeňkem Krýslem z Volšov

Peče chléb, opravuje stroje a hraje na harmoniku

Devatenáctiletý Zdeněk Krýsl z Volšov u Sušice je úspěšný a talentovaný harmonikář. Umí výborně hrát na heligonku a zpívat. Na letošním druhém mezinárodním setkání harmonikářů na Belvedéru doslova exceloval. Stejně tak je vášnivý sběratel traktorů. Málokdo by tušil, že mladý sympatický muž je držitel zlaté plakety České ručičky. Se Zdeňkem Krýslem jsem si povídala o jeho zálibách a vášních.

Jak jste se vlastně k hraní harmoniku dostal?

Mně se vždycky harmonika a lidové písničky líbily. Koupil jsem harmoniku na inzerát v českobudějovickém rozhlase. Já nevěděl, jestli budu hrát nebo nebudu, ale zkusili jsme to. Harmonika ležela několik měsíců pod postelí než se na ni dostalo. Pak jsme dojeli ke známému, ten mně ukázal pár základních hmatů a jak se harmonika vůbec drží a říkal: Když chceš být harmonikář, musíš hrát sám! Tak jsem to zkoušel a od té doby hraju.

V kolika letech jste začal hrát na harmoniku?

Je mi devatenáct. Na harmoniku jsem začal hrát někdy před šesti roky.

Hrajete z not?

Ne, já neznám noty.

Takže máte výborný hudební sluch. Zeptám se na vaše kořeny? Hrál někdo z vaší rodiny?

Dědeček Karel Kadlec ze Sušice je muzikant. Hrál dlouho s orchestrem Rytmus na baskytaru. A můj praděda hrál také na harmoniku heligonku. Takže určitě nějaké kořeny jsou.

Vzpomenete si, kdy jste poprvé vystoupil před obecním?

To vám ani neřeknu, ale tak nějak do hospody jsem se dostal s ostatními muzikanty, protože nějakou zkušenost někde člověk musí sebrat a sám od sebe jsem se nemohl nikam moc dostat. Tak jsem se snažil s někým hrát a dostal jsem se i mezi harmonikáře. To bylo ještě ten první rok, takže někdy v osmé třídě už jsem hrál.

Dnes už vystupujete pravidelně...

Na srazu harmonikářů v Kadešicích jsem byl loni a předloni. Letos to nevyšlo, ale účinkoval jsem na setkání harmonikářů v Kramolíně, v Sušici, dnes na Belvedéru. A jezdíme se dívat do Hořovic, do Plzně, když mají setkání plzenští heligonkáři. Tam jsem ještě ale neúčinkoval. Jinak vystupuji hlavně na Sušicku. Někdo slaví narozeniny nebo pořádá menší soukromou oslavu, tak si mě pozve.

Rodiče vás ve vašem hraní asi velmi podporují. Vidím, že jsou s vámi na každém setkání harmonikářů, kde se objevíte. Říkájí vám doma: Zdeňku, trénuj!

To ne, to já musím sám od sebe. To nejde říct, teď budu hrát, nebo teď se budu učit. Na harmoniku trénuju každý den, třeba si zahraju jednu písničku. Je to podle nálady, ale každý den držím harmoniku v ruce.

Jakou harmoniku máte?

Koupili jsme na inzerát první harmoniku, ale nedala se tak použít pro hraní. Pak jsme koupili jinou starší harmoniku na inzerát – starého Hlaváčka z třicátých let. A teď mám novou har-

moniku, heligonku. Vyrobil ji pan Koutný v Hořovicích prakticky na zakázku.

Co byste chtěl v životě dokázat? Máte nějaký sen, který byste si chtěl splnit?

Vcelku ne. Chtěl bych rozvíjet hru a občas zajet na nějaké setkání harmonikářů. Kontakt s lidmi musí být, to jinak nejde. Kdybych byl jenom doma, nemohl bych takhle hrát, protože někteří lidé dokážou člověka povzbudit a dodat mu inspiraci. Chtěl bych k sobě nějakého partáka nebo lépe nějakou slečnu. Nejlépe slečnu zpěvačku. Těžko se shání taková lidé v podobné věkové vrstvě. Starší by se našli, ale to já bych zase moc nechtěl.

Kdo vám vybírá vaše krásné písničky?

Ty si vybírám všechny sám. Písničky se hrají, tak se dá odposlouchat, co se lidem líbí a pak s nimi jdu zaš mezi lidi. A kde chytám mustr? Poslouchám Českobudějovický rozhlas – Písničky na přání a kupuji CD harmonikářů, která právě vyšla. Z toho si vybírám písničky, které se mně líbí a pak se je učím.

Kolik písniček už takhle hrajete, s kterými byste mohl vystoupit?

Písniček je hodně. Tak dvě stě jsem jich schoopen zahrát.

Kterou z lidových písniček pokládáte vy sám za nejkrásnější? Která je vašemu srdci nejbližší?

Zajímá mne váš další koníček a tím je sbírání starých traktorů. Jak jste se k tomu dostal?

Sbíráme s rodinou traktory, zemědělské stroje, motory a další zemědělskou techniku. Dostali jsme se k tomu tak, že hospodářství jsme měli vždycky doma. Děda hospodařil a prakticky v naší rodině hospodářství nikdy nezanklo. Pořád máme nějaké polnosti. Máme hovězí dobytek, drobná zvířata, slepice, pěstujeme i brambory, obilí, všechno v malém jen pro svoji potřebu. Pečeme si i vlastní chleba. A v zemědělství potřebujete stroje. My jsme vždycky měli traktor, tak prostě z toho vyplynula naše sbírka nebo soukromá kolekce vybraných funkčních agroveteránů.

Harmonika je jeho vášní

Dokončení ze strany 21

Jak vypadá vaše sbírka a kde je máte uskladněné?

Staré stroje nemohou být venku. Snažíme se stavět, rozšiřovat kůlničky a garáže, abychom měli naše stroje kam dávat. Za čtrnáct let se naše sbírka rozrostla na 45 traktorů. My bychom rádi udělali muzeum nebo expozici starých traktorů, ale není místo, nejsou prostory. Přesto však děláme každý rok v létě výstavu. Vývezeme všechny traktory a stroje na zahradu, dáme k nim cedulky, přijdou lidi. Letos přišlo 350 lidí za víkend.

Vy ty veteránské elegány i opravujete?

Samosebou. My většinou koupíme vrak nebo nepojízdný stroj. Chceme, aby všechny kousky naší sbírky byly plně funkční, aby všechny stroje byly v chodu a provozu. Spoustu náhradních dílů si musíme vyrobit sami. Téměř všechny práce si dokážeme udělat sami – svařování, soustružení či frézování.

Loni jste dostal ocenění České ručičky v Brně. Co pro vás tohle ocenění znamená?

Vyučil jsem se opravářem zemědělských strojů a druhým rokem dělám nástavbu v Sušici. Projekt České ručičky je ocenění učňů z různých oborů. Každý rok se pořádá mimo jiné i soutěž opravářů zemědělských strojů v různých krajích. Byl jsem v Kralovicích a v Boru u Tachova, kde jsem vyhrál. Tím jsem postoupil na celostátní soutěž do Nového Bydžova, kde jsem byl druhý. To jsem ale v následujícím roce vylepšil na celostátní soutěži ve Chvalčovicích, kde jsem opět vyhrál v oboru a tím jsem se probojoval k ocenění do Národního divadla v Brně na galavečer České ručičky. Sjíždí se tam učni, výherci, ze všech oborů třeba kuchař, soustružník, pokrývač. Zkrátka ze všech oborů vždy ti nejlepší jsou oceněni zlatou plakátkou.

Rozhovor: Hana Sádliková

HARAKIRI GANG – co všechno umí

Harakiri Water Jump (HWJ) vstoupil v roce 2011 do své třetí sezony a již od začátku bylo jasné, že dozná určitých změn. Většina stálých návštěvníků skoku si přála vyšší rozjezdovou rychlost a sportovní oddíl Harakiri gang (HG) se jim snažil vyhovět. Proto jako první jarní akce proběhla brigáda a zvýšení rozjezdové plošiny, na které pracovala většina členů HG a odpracovala přes dvě stě hodin. Areál se také rozrostl o přístřešek s posezením. Novinkou bylo získání dalšího partnera, který pomáhá s provozem skoku a podílí se na organizaci akcí, pořádaných naším sportovním klubem HG. Vedle města Železná Ruda, které sportovní oddíl podporuje již třetím rokem a Jardy Lučana, který poskytl prostor pro výstavbu, byla dohodnuta spolupráce s firmou Horsefeathers. Vedle dvou již klasických podniků, kterými jsou HWJ Opening a Harakiri Water Summer Jam, se poprvé uskutečnil výukový camp pro lyžaře a snowboardisty, koučovaný jezdci, kteří patří k širší české špičce.

V závodech se díky hezkému počasí vystřídal na čtyři desítky jezdců a bezpočet přihlížejících vytvořil skvělou atmosféru. Velice potěšující byla hojná účast lyžařů a snowboardistů ze sousedního Bavorska, což potvrzuje, že svět free skiingu a snowboardingu nedělí hranice. V sezóně 2012 se chystají další novinky a možnosti sportovního vyžití na Železnorudsku se tak opět rozšíří. Areál Harakiri Water Jump je otevřen široké veřejnosti a těší se na vaši návštěvu.

Zimní sezónu 2011/2012 Harakiri Gangu odstartoval největší snowboardový a lyžařský závod v centru města na území ČR! HG byl jeho organizátorem a spolu s firmou Horsefeathers přichystal pro více než 500 diváků super show plnou neuvěřitelných triků od těch nejlepších českých jezdců. Večer pod taktovkou HG proběhla afterparty se dvěma živými kapelami a přišlo se pobavit přes 300 lidí. Z města jsme se přesunuli do ski areálu Nad nádražím, kde jsme letos společně s areálem Nad nádražím a firmou Horsefeathers vybudovali snowpark, který byl bezkonkurenčně nejlepší na Šumavě, a to i za několik let zpátky. V něm během zimní sezóny proběhla spousta akcí. Začali jsme openingem parku, kde jsme těm nejlepším jezdům rozdělili věcné ceny od sponzora parku. Další akce, byla Freeride Just Ride, kde si kdokoliv z návštěvníků a veřejnosti mohl v šestnácti stáncích světových značek půjčit zdarma veškeré vybavení pro snowboarding, naučit se nové triky ve snowparku s profesionálními jezdci a dostat za to ještě věcné ceny. Ojedinelá noční akce ve snowparku přilákala na dvacítku jezdců a více než padesát diváků. Uměle nasvícené překážky a u každé pětice fotografií tvořila ty nejlepší fotky, aby si je jezdci mohli poté stáhnout na našich stránkách.

A sezónu jsme ukončili otevřeným závodem HF Slopestyle. Závodu se zúčastnilo čtyřicet jezdců na lyžích i snowboardech a z toho i šest slečen. Jarní počasí přilákalo i dvě stě diváků a bylo opravdu na co koukat. Pozvánku přijal i Jan Netrval, loňský mistr světa na snowcootu (kolo s lyžemi namísto kol a diváky nenechal v klidu). Snowpark jsme uzavřeli 17. března, až když počasí roztálo většinu sněhu mezi překážkami.

Teď už se začíná připravovat nová letní sezona. Ve Ski areálu Samoty na Water Jumpu proběhne čtvrtá letní sezona, na kterou máme přichystáno spoustu novinek. Můstek na skákání do vody, pláž u vody, lavičky pro posezení a novou trampolínu. To vše můžete využívat zdarma celý rok. Proto je zde Harakiri Gang!

Richard „Riči“ Brož

Žijí mezi námi – Václav Svítíl

Dokončení ze strany 12

věku z nešťastné lásky dobrovolně odešla z tohoto světa. Ani manželka Zdenka si důchodu moc neužívala. Užívala léky na vysoký tlak. Po čase je na doporučení lékaře vysadila. Týden nato prodělala mozkovou mrtvici, ze které se bohužel již nezotavila. Od roku 2003 pobývá v léčebně dlouhodobě nemocných v Horažďovicích. Pan Václav i děti ji tam pravidelně jezdí navštěvovat. Paní Zdenka nechodí, nemluví a nepoznává je. Dívat se, jak se jim milovaná bytost před očima ne vlastní vinou mění v úplně cizího člověka, je pro všechny velmi bolestné.

Neustále v jednom kole

Podle svých slov měl Václav Svítíl tolik práce, že se rozhodl odejít o dva roky dřív do

předčasného důchodu. Donedávna ještě pracoval u jedné německé firmy. Vždycky byl a stále je fit. Má zrak jako ostříž a bez problémů řídí. „Nejsem nemocný a nikdy jsem nebyl. Jen ta levá noha v koleni mně falíruje a nedoslýchám trochu na levé ucho, ale copak se s tím už dá v mém věku dělat,“ upřesňuje. Je si vědom toho, že po smrti dvaadvadesátiletého Jana Zahálky zůstává našim jediným železnorudským drážním starousedlíkem. Koničků má prý dosud moře. Chodí na houby, dívá se na televizi, dříve hodně četl. Hlavně je aktivní a neustále v pohybu. Právem mu patří pomyslná nálepka neuvěřitelného pracanta, kterou mu zkrátka už nikdo nesloupne.

Lucie Charlotte Kopecská

Manželé Svítílovi se svými dětmi

Úklidový vůz vytrvale brázdí ulice našeho města

Hurá na točenou zmrzlinu!

Když začne pálit slunce a náš organismus volá po ledovém osvěžení, nejnověji máme možnost stavět se cestou kolem Coop tipu pro točenou zmrzlinu. Prodává se v prostoru s okénkem, kde dříve bývala směnárna. S nápadem znovu vhodně využít tento prostor přišel Oldřich Krýsl, jenž má svou provozovnu také v Kolovči. Stávající prostor předělal, zajistil odvětrávání a omyvatelné stěny tak, aby byly splněny veškeré hygienické normy.

Ceny zmrzliny jsou oproti Klatovům a Plzni daleko mírnější. Malá porce stojí 15,-, velká 20,- Kč. Velká porce ve sladkém kornoutu s přiléhavým názvem Maxík vás přijde na 24,- Kč. Sladký kornout za 4,- Kč se dá koupit i samostatně, třeba nejmenším dětem, které studenou pochoutku ještě jíst nesmějí. Veškeré informace si lze přečíst v češtině a němčině. Podnikatel Krýsl přichází s nabídkou dvou druhů. Základem je povětšinou vanilková, k ní ovocná nebo čokoládová. Zmrzlinový stroj má tři kohouty, takže každá příchuť se dá koupit jak jednotlivě, tak jako porce míchaná. Za příznivého počasí se počítá s provozem od jara do podzimu, a to denně od 11 do 18 hodin, v hlavní turistické sezóně pravděpodobně už od 9 hodin. Pro prodej pan Krýsl hledá šikovné brigádníky, nejlépe paní v důchodovém věku.

LCK

4. 5. zahájili nejmladší fotbalisté svou přípravu na hřišti prvním tréninkem

Ohlédnutí: Vydařené závody sjezdařů ve Ski areálu na Špičáku

Ve dnech 11. a 12. 3. proběhly na Špičáku závody v obřím slalomu a slalomu žactva i dospělých. Zatímco žáci soutěžili v tzv. ÚKZ neboli Územních klasifikačních závodech, dospělí soutěžili v rámci ÚZD, tedy Územních závodech dospělých. Závodů se zúčastnilo přes 60 závodníků z kraje Plzeňského a Jihočeského. Pořadatelem závodů byla TJ SA Špičák ve spolupráci s Arnikou Plzeň. Závodníci šumavského regionu v nich dosáhli řady pěkných výsledků. Přinášíme vám umístění závodníků na prvních třech místech jednotlivých kategorií doplněné o výsledky železnorudských a špičáckých závodníků.

ÚKZ:

slalom žákyně st.

4. Vybíralová Tereza, SK ŽR
6. Eöllösová Klára, SA Špičák

obří slalom žákyně st.

4. Peterová Marie
8. Vidláková Petra, obě SK ŽR

ÚZD:

slalom junioři

4. Lusk Vojtěch
6. Mařík Ondřej
7. Tolar Jakub, všichni SK Špičák

slalom juniorky

4. Eöllösová Eva, SA Špičák

obří slalom junioři

5. Najman Tomáš, SK ŽR
6. Tolar Jakub
8. Mařík Ondřej, oba SK ŽR
9. Marek Šimon, SA Špičák

obří slalom juniorky

4. Eöllösová Eva, SA Špičák

obří slalom ženy

4. Vybíralová Kristýna, SK ŽR
5. Zichová Kateřina, SA Špičák
6. Koželuhová Eva, SA Špičák

obří slalom muži

4. Běl Vít, SK Špičák
5. Zeman Petr, Slavoj

6. Kabát Jan, SA Špičák
8. Leba Tomáš, SA Špičák
10. Lusk Jan, SK Špičák

Mladší žáci, oba železnorudští kluci, na stupni nejvyšším Robert Svítíl, druhý Matěj Najman

Vyhlašování závodu v obřím slalomu: zleva železnorudská Tereza Vybíralová (2. místo), vítězka Klára Červená, třetí Klára Eöllösová Klárka Červená byla v letošní sezoně suverenně nejlepší žákyní kraje

Loučení s Belvedérem

V minulém čísle Železnorudského zpravodaje jsme psali o závodech v paralelním KO slalomu v areálu Belvédér, kde závodníci soupeřili ve dvou paralelních tratích současně a tratě si v druhé jízdě vyměnili. Tuto pro závodníky i diváky atraktivní podívanou připravil tradičně Sportovní klub SK Špičák. Přinášíme vám nyní dodatečně výsledky z tohoto zdařilého závodu, který převzal pod svou záštitu starosta Města Železná Ruda a Plzeňská teplárenská a.s.

DÍVKY

naděje

1. místo Vanišová Ema
2. místo Suková Barbora
3. místo Hojáková Sylvie

přípravka

1. místo Zíková Eliška
2. místo Červená Natálie
3. místo Kroupová Natálie

předžactvo

1. místo Zíková Barbora
2. místo Fischerová Tereza
3. místo Hornová Karolína

HOŠI

1. místo Janda David
2. místo Vokáč Šimon
3. místo Maxa David

1. místo Malý Martin
2. místo Maxa Adam
3. místo Hruška Ondřej

1. místo Linhart Adam
2. místo Mařík Lukáš
3. místo Svítíl Michal

ml.žactvo

1. místo Brožová Adéla
2. místo Markvartová Anna
3. místo Marešová Andrea

st.žactvo

1. místo Vidláková Petra
2. místo Červená Klára
3. místo Vybíralová Tereza

junioři ml.

1. místo Eöllösová Eva
2. místo Radová Michaela

junioři st.

1. místo Tolar Jakub
2. místo Láška Daniel
3. místo Kulich Václav

Putovní pohár PLZEŇSKÉ TEPLÁRENSKÉ, a.s.
Vidláková Petra, Najman Filip

Putovní pohár STAROSTY MĚSTA Železná Ruda
Eöllösová Eva, Henig Jakub

1. místo Najman Filip
2. místo Vokáč Matěj
3. místo Najman Matěj

1. místo Henig Jakub
2. místo Mařík Ondřej
3. místo Najman Tomáš